

Paakkunainen Tanja

**OPIKSELUKYVYN TUKEMINEN
KAAKKOIS-SUOMEN
AMMATTIKORKEAKOULUSSA**
Opiskelijoiden näkökulmia ohjauksen avuksi

Opinnäytetyö

Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto

Yhteisöpedagogikoulutus

2025

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Yhteisöpedagogi (AMK)
Tekijä	Tanja Paakkunainen
Työn nimi	Opiskelukyvyn tukeminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa—opiskelijoiden näkökulmia ohjauksen avuksi
Toimeksiantaja	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskeluhyvinvointi, erityisopettajat
Vuosi	2025
Sivut	54 sivua, liitteitä 8 sivua
Työn ohjaaja	Katja Komonen

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millaisena Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijat kokevat oman opiskelukykynsä ja millaisia opiskelukyvyn vaikuttavia tuen tarpeita opiskelijoilla on. Opinnäytetyö pohjaa YTHS:n opiskelukykymalliin, jonka avulla opiskelukyvyn eri osa-alueita selvitettiin.

Tutkimuksen menetelmänä oli kvantitatiivinen eli määrällinen kyselytutkimus. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin Webropol-ohjelmalla tehtyä kyselyä.

Tuloksista selvisi, että Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opiskelukyvyn vaikuttivat diagnosoitujen oppimisvaikeuksien lisäksi monet opintojen aikana syntyvät ja koetut oppimisvaikeudet. Opiskelijat kuitenkin määrittelivät opiskelukykynsä tyydyttäväksi. Suurimmaksi haasteeksi opiskelijat kokivat työn, sosiaalisen elämän ja opintojen yhdistämisen. Vaikka motivaatio oli kaikissa ikäryhmissä hyvä, opiskelu-uupumus oli yleistä ja sitä tuntevien määrä kasvoi opintojen keston mukaan. Opiskelijat kokivat myös riittämättömyyden, masennuksen ja alakulon tunteita sekä haasteita opiskeluarjesta suoriutumisessa. Suurin osa ajatteli kuitenkin opiskelevansa oikeaa alaa ja vain harva oli harkinnut opintojen keskeytystä.

Suurimmat syyt opiskelukyvyn heikkenemiselle ja opintojen viivästymiselle olivat aloittamisen vaikeus, opintojen työläys, työssäkäynti, erilaiset sairaudet tai sairastumiset, heikko motivaatio, perhesyyt, kurssien huono aikataulutus ja tehtävien ymmärtämisen vaikeus. Puutteelliset opiskelutaidot ja riittämätön tuki vaikuttivat opintojen sujumiseen noin joka kymmenennellä opiskelijalla. Kolmannes opiskelijoista kaipasi tukea opiskelukyvyn ylläpitoon. Erityisopetuksen kannalta selvisi, että Xamkin oma oppimisen tuen malli on vielä suurelle osalle tuntematon ja sen kehittämiseksi tulee tehdä lisää tutkimusta.

Opinnäytetyön tulokset auttavat Xamkin erityisopettajia suunnittelemaan oikea-aikaisia opiskelukykyä tukevia toimia. Opiskelijat saavat parempia valmiuksia opiskelukykymallin käyttöön sekä omien todettujen ja koettujen opiskelunvalmiuksien tunnistamiseen. Opiskelijoille tulee korostaa koulun omaa oppimisen tuen mallia, johon ei tarvita diagnoosia. Tuloksista hyötyvät myös opettajat kurssisuunnittelussa. Niitä voidaan hyödyntää myös muissa Suomen ammattikorkeakouluissa saavutettavuuden parantamisessa ja opiskelijaa tukevan opetuksen järjestämisessä.

Asiasanat: opiskelukyky, oppimisvaikeudet, opiskelijahyvinvointi, erityisopetus, oppimisen tuen malli

Degree title	Bachelor of Humanities
Author	Tanja Paakkunainen
Thesis title	Supporting Study Ability in South-Eastern Finland University of Applied Sciences—Students' Viewpoints to Help with Student Guidance
Commissioned by	South-Eastern Finland University of Applied Sciences, Student Welfare Unit, Special Education Teachers
Time	2025
Pages	54 pages, 8 pages of appendices
Supervisor	Katja Komonen

ABSTRACT

The aim of the thesis was to examine what the students think about their own study ability and what kind of support needs the students have. The thesis is based on the study ability model of the Finnish Student Health Service (FSHS). It was used to identify different aspects of study ability.

The method of the study was a quantitative survey. The Webropol questionnaire was used as a data collection method.

The results showed that the study ability was affected not only by diagnosed learning difficulties but also by many perceived learning difficulties that arise during their studies. Students defined their study ability as satisfactory. The biggest challenge for the students was combining work, social life and studies. Although the motivation was good in all age groups, study exhaustion was common and the number of people familiar with it increased according to the duration of their studies. Students also experienced feelings of inadequacy, depression and melancholy, as well as challenges in completing their studies. However, most thought they were studying the right field and few had considered dropping out.

The main reasons for the decline in study ability and the delay in studies were the difficulty of getting started, the difficulty of studying, working, various illnesses or illnesses, poor motivation, family reasons, poor scheduling of courses and difficulty in understanding the tasks. Inadequate study skills and insufficient support contributed to the smoothness of studies for approximately one in ten students. A third of the students needed support to maintain their ability to study. From the point of view of special education, it became clear that the learning support model at Xamk is still unknown and more research needs to be done to develop it.

The results of the thesis will help the Special Education Teachers at Xamk to plan right-time activities that support ability to study. Students will be better equipped to use the study ability model and to identify their own proven and experienced learning skills. Students should emphasize the school's own model of learning support. The results also benefit teachers in course planning. They can also be used in other Finnish universities of applied sciences to improve accessibility and to organise teaching that supports the student.

Keywords: learning ability, learning difficulties, student welfare, special education, model of learning support

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	8
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	9
2.1	Opiskelukyky käsitteenä	9
2.2	Oppimisen tuki Suomessa	10
2.3	Saavutettavuus ja inklusio korkeakoulussa.....	11
2.4	Ilmiön yleinen kuvaus	12
2.5	Hyvinvoinnin ja itseohjautuvuuden teorit.....	14
2.6	Opiskelukykymalli	16
2.7	Aiempi tutkimustieto.....	18
3	KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU TUTKIMUSYMPÄRISTÖNÄ	22
3.1	Xamkin saavutettavuus.....	23
3.2	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun oppimisen tuen malli	24
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	25
4.1	Tutkimuksen kohde, kohdejoukko ja tutkimuskysymykset	25
4.2	Tutkimusote ja aineistonkeruumenetelmät.....	25
4.3	Aineistokeruuprosessi ja analyysimenetelmät	26
5	TULOKSET	28
5.1	Taustatiedot.....	28
5.2	Opiskelukyvyn vaikuttavia tekijöitä.....	30
5.3	Kokemukset omasta opiskelukyvystä ja siihen vaikuttavista tekijöistä.....	34
5.4	Vertailuja taustatietojen valossa	37
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	41
6.1	Reliabiliteetti ja validiteetti.....	44
6.2	Jatkotutkimusehdotukset	45
	LÄHTEET	50
	KUVALUETTELO.....	57

LIITTEET

Liite 1. Kyselytutkimuslomake

1 JOHDANTO

Tutkimuksen lähtökohtana on selvittää, millaisena Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijat kokevat oman opiskelukykynsä ja millaisia opiskelukykyyn vaikuttavia tuen tarpeita opiskelijoilla on. Aihe on ajankohtainen ja tärkeä sekä opetuksen, opiskelijan että opettajienkin näkökulmasta. Jänkälän (2020,16) mukaan opiskelijan hyvinvointi on keskeinen tekijä opinnoissa tavoiteajassa suoriutumisen ja opintomenestyksen kannalta. Opiskelukyky muodostuu opiskelijan omista voimavaroista, opiskeluympäristöstä, opiskelutaidoista ja opetustoiminnasta, joilla yhdessä voidaan vaikuttaa opiskelijoiden onnistumiseen opinnoissaan (YTHS 2022). Myös korkea-asteen opiskelijoilla on oppimisen tuen tarpeita ja niiden määrä on lisääntynyt jatkuvasti. Tuen tarve vaihtelee tai se voi syntyä elämäntilanteen muuttuessa. (Pesonen & Nieminen 2021, 14–15; Sipilä 2023.) Oppimisen tuen tarve voi olla todettu (diagnosoitu), kuten aisti- ja lukihäiriöt ja ADHD, tai oppimisvaikeus voi olla koettu, jolloin siihen vaikuttavat mm. psyykkiset voimavarat, elintavat, opintojen eteneminen ja tuki tai osallisuuden kokemus (Rinne ym. 2021, 25).

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on opiskelijoita noin 12 000 (Kannisto ym. 2024). Korkeakoulutuksen opiskeluhyvinvoinnin palveluihin on palkattu tammikuussa 2024 kolme erityisopettajaa. Xamkin erityisopettajat toimivat yhteisesti kaikilla neljällä kampuksella tai digitaalisesti. (Karhunen, Kontinen & Kämäräinen 2024.) He esittivät tutkimusta, joka avaisi opiskelijoiden näkökulmaa tuen ja ohjauksen tarpeeseen. Xamkissa on erityisopettajien mukaan panostettu saavutettavuuteen (Kämäräinen 2023). Suomen korkeakouluissa ei kuitenkaan yhtenäistä linjaa oppimisen tuelle vielä ole (OHO-opas 2019, 7).

Tutkimuksen menetelmänä on kvantitatiivinen eli määrällinen kyselytutkimus. Sen tavoitteena on auttaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun erityisopettajia jatkossa suunnittelemaan oikea-aikaisia opiskeluhyvinvointiin tähtääviä toimia. Näin voidaan myös parantaa saavutettavuutta eli tilaa, jossa kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun (Kämäräinen 2023). Lisäksi työ voi auttaa opettajia kurssisuunnittelussa sekä opiskelijoita tuen

löytämisessä ja tietoisuuden parantumisessa. Tutkimustulokset voivat toimia tukena myös muiden ammattikorkeakoulujen inklusiivisen opetuksen kehittämisessä ja saavutettavuuden parantamisessa. Opiskelijat saavat parempia valmiuksia opiskelukykykymallin käyttöön ja omien todettujen ja koettujen opiskeluvaikeuksien tunnistamiseen. Tuen saatavuuden parantuessa ja kohdentuessa oikein opiskelijoiden valmistumisajat voivat lyhentyä tai keskeyttämisen uhka vähentyä. Sitä kautta sillä voi olla syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Opiskelukyky käsitteenä

Opiskelukyky eli opiskelijan työkyky muodostuu opiskelijan omista voimavaroista, opiskeluympäristöstä, opiskelutaidoista ja opetustoiminnasta. Se on toiminnallinen kokonaisuus, jossa nämä kaikki yhdessä vaikuttavat dynaamisesti siihen, kuinka opiskelija kokee opintojen aikaisen hyvinvointinsa, onnistuu opinnoissaan ja suoriutuu niistä tavoitteellisesti. Opiskelukykyyn vaikuttavat myös ympärillä tapahtuvat asiat, yhteiskunnalliset tapahtumat ja toimet, opiskelijajärjestöt, opettajat ja johto sekä opiskelijat itse. (YTHS 2022; Kujala ym. 2013, 4; Opiskelukyky s.a.)

Kujalan ym. (2013, 5) mukaan opiskelukykyyn edistäminen tarkoittaa yksilöön, yhteisöön ja ympäristöön kohdistuvaa toimintaa, joka kuuluu kaikille yhteisön jäsenille ja jolla edistetään kaikkia opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä. Kuntoutussäätiön (2018) mukaan edistettäessä kokonaisvaltaisesti opiskelukykyä edistetään samalla muun muassa opintojen etenemistä, työllistymistä, sosiaalisia suhteita ja yhteisöllistä ilmapiiriä. Opiskelukykyyn heikkeneminen puolestaan näkyy psyykkisenä ja fyysisenä oireiluna, kuten masennuksena, univaikeuksina, väsymyksenä ja mielenterveysongelmina. Nämä ovat keskeisiä opintojen keskeyttämisen tai viivästymisen syitä. Tällöin on korkeakoulun tehtävä vastata opiskelukykyyn heikkenemisen aiheuttamiin haasteisiin. (Kujala ym. 2013, 4–5; Savolainen 2020, 8.)

Kujala ym. (2013, 9) nostavat esiin opiskeluinnon ja motivaation merkityksen opiskelukykyille. Tulisi puhua myös opiskelun imusta. Opiskeluinnolla voidaan vaikuttaa opintojen sujumiseen, opiskelijan hyvinvointiin sekä oppimisen

kokemuksiin. Opiskelijan voimavarat ja opiskelutaidot, opiskeluympäristö ja opetus sekä opintojen aikainen ohjaus vaikuttavat vahvasti motivaatioon. Hyvät opiskelutaidot, onnistunut opetus ja arvostava yhteisö lisäävät opiskeluintoa, kun taas negatiiviset kokemukset, stressi, ongelmat tai puutteelliset taidot tuottavat opiskelu-uupumusta, josta valitettavasti kokevat monet korkeakouluopiskelijat.

2.2 Oppimisen tuki Suomessa

Ihmisen oppimiskyky on yksilöllinen ominaisuus. Kosusen (2021, 62) mukaan erilaisilla oppijoilla tarkoitetaan henkilöä, joka ei pysty käyttämään kaikkea kapasiteettiään johtuen erilaisista lukivaikeuksista, tiedon prosessoinnin haasteista tai esim. hahmottamisvaikeuksista. Suomessa pyritään koulutukselliseen tasa-arvoon oppimisen tukemisella sekä siihen, että oppimisen tuki lähtee yksilöllisestä tarpeesta (Opetushallitus 2025). Perus- ja opintoasteella oppimisen tuki on jaettu kolmeen tasoon: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Yleinen tuki on nimensä mukaisesti kaikille oppilaille tarjolla oleva tuki eikä sitä saavien määrää tilastoida. Tehostetun tuen piiriin pääsevät oppilaat, joilla on säännöllisemmän ja tarkemman tuen tarve. Tähän tukeen tarvitaan pedagoginen arvio ja oma henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Erityinen tuki on vaativinta tukea, joka muodostuu erityisopetuksen lisäksi muusta oppilaan tarvitsemasta tuesta, jolla turvataan lapsen kasvu, kehitys ja oppimisen tavoitteiden saavuttaminen. Se pohjaa pedagogiseen arvioon ja henkilökohtaiseen opetuksen järjestämissuunnitelmaan. (Hienonen ym. 2021, 197–198.) Suurenevaan tuen tarpeisten määrään on kansallisella tasolla herätty ja siksi oppimisen tukeen ollaan parhaillaan muotoilemassa uutta lakia, jota aletaan soveltaa 1.8.2025 alkaen (Jokinen 2024).

Vuonna 2021 erityistä ja tehostettua tukea saavia oli 23 % peruskoulun oppilaista. Ammatillisen perustutkinnon opiskelijoista 14 % on erityisen tuen tarpeessa. (Tilastokeskus 2022.) KOTT-tutkimuksesta (2021) selviää, että oppimisvaikeuksia ilmoitti yliopisto-opiskelijoista 11,5 % ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 16,9 %. Tuelle on tarvetta myös korkeammilla kouluasteilla. Korkeakouluissa tällaista yhtenäistä tuen linjaa ei ole tähän asti ollut, vaikka monenlaisia erilaisia saavutettavuuden käytänteitä tukevia ohjeistuksia on luotu. (OHO-opas 2019, 7.)

Perustuslaissa (731/1999) määriteltävä yhdenmukaisuusperiaate on oikeus, jonka mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan koulutusta järjestävän tahon kaiken toiminnan on oltava yhdenvertaista eri väestöryhmille. Yhdenvertaisuutta tulee edistää tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Suomessa jokainen ammattikorkeakoulu saa järjestää tukitoimensa itsenäisesti, eikä kaikilla ammattikorkeakouluilla ole erityisopettajaa tai vastaavaa tukitoimijaa. Tällöin tulisi kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että myös opettajille olisi tarjolla taho, joka auttaa opetuksen ja ohjauksen kehittämisessä (Kosunen 2021, 66; Pynnönen ym. 2019, 132.)

2.3 Saavutettavuus ja inklusio korkeakoulussa

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on valmentaa erilaisin toimin ammatillisiin asiantuntijatehtäviin samalla tukien opiskelijan ammatillista kasvua ja elinikäistä oppimista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014). Oppilaanohjaus sekä tuen tarpeiden tunnistaminen kuuluvat opintoja tukevaan palveluun, jossa huomioidaan mm. terveys- ja perhetilanteet ja palveluiden oikea-aikainen ja monialainen saatavuus (Valtakunnallinen...ohjelma 2024–2027, 2024, 9).

Inklusiolla tarkoitetaan jokaisen oikeutta opiskella yhdenvertaisin osallistumisen mahdollisuuksin suvaitsevaisessa ilmapiirissä kaikille yhteisessä koulussa. Tällaisen koulun opiskeluympäristö on kaikille sopivaksi muokattu. Siellä on saatavilla myös riittävästi tukea oppimiseen. Inklusiivinen opetus on erilaisten oppijoiden taustat ja tarpeet huomioiva menetelmä. Oppilaan etu on ensisijaisen huomion kohteena. Lähtökohtana on opetuksen suunnittelu niin, että se tukee jokaisen oppilaan oppimista. (Lievonen 2022; Pesonen & Nieminen 2021, 14–15, 26.)

Saavutettavuudella tarkoitetaan korkeakoulutuksessa sitä, että koulun tilat, digitaalinen ja fyysinen oppimisympäristö, opetuksen ilmapiiri ja yleinen asenne ovat ominaisuuksiltaan sellaiset, että ne mahdollistavat opiskelijoiden

osallisuuden yhdenvertaisesti huomioiden erilaiset elämäntilanteet. Saavutettavuus tulisi huomioida jo pääsykoevaiheessa. Usein puhutaan rinnakkain myös esteettömyydestä. Sillä tarkoitetaan kuitenkin yleensä pääsääntöisesti fyysisten ja rakennettujen tilojen saavutettavuutta. (Pietilä 2019, 17, 20.)

Kämäräisen (2023) mukaan inklusio korkeakoulutuksessa on saavutettavuutta, jolla huomioidaan sekä pysyvästi että lyhytaikaisesti erityistarpeisten opiskelijoiden pääsy palveluihin ja järjestelmiin yhdenvertaisesti ja ongelmitta. Vielä ammattikorkeakoulutus ei ole niin saavutettavaa kuin toivoisi. Olisi hyvä huomioida, että opiskelijat ovat oman oppimisensa asiantuntijoita ja heitä kannattaa käyttää osallisena inklusiivisen opetuksen suunnittelussa. Inklusiolla voidaan turvata tasavertaiset opiskelumahdollisuudet kaiken tasoisille opiskelijoille mutta se tulisi tehdä opiskelijoiden kanssa eikä pelkästään heitä varten. (Pesonen & Nieminen 2021, 17, 34.) Pynnönen ym. (2019, 131) toteavat korkeakoulun onnistuvan opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisessa parhaiten, kun sekä opetus, opintojen ohjaus, että osallisuus yhteisössä on sujuvaa, saavutettavaa ja esteetöntä.

2.4 Ilmiön yleinen kuvaus

Niemelän ja Laanisen (2024, 21–22) mukaan onnellisuus ja yleinen tyytyväisyys elämään on yksilön kokeman hyvinvoinnin kokonaisuus. Hyvinvointi käsitteenä on laaja kokonaisuus, joka ensimmäisenä tuo mieleen fyysisen ja psyykkisen terveydentilan. Terveys ja hyvinvointi rinnastetaan yhteen. Hyvinvointi on tunne itsestä ja elämästä. Se on näin ollen yksilöllistä. Se on myös iän ja elämäntilanteen mukaan muuntuva. Terveys on hankalasti saavutettava täydellisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tila. (Huttunen 2020.)

Koetun hyvinvoinnin heikkeneminen on ollut kriisien sävyttämällä 2020-luvulla voimakkainta opiskelijoilla ja 25–34 -vuotiailla. Opiskelijoiden taitojen heikkeneminen ja oppimisen haasteiden lisääntyminen on ilmiönä huolestuttava. Pulkkinen ja Sirenin (2021, 289–291) mukaan sukupuoli tai sosioekonominen tausta määrittelevät vahvasti sitä, ajatteleeko nuori

jatkavansa kouluttautumista toisen asteen koulutuksen jälkeen. Lukutaito ja matemaattiset taidot ovat ensiarvoisen tärkeitä myöhemmän yhteiskunnallisen osallistumisen näkökulmasta. Heikommin suoriutuvien nuorten on havaittu olevan suuremmassa syrjäytymisvaarassa. Heistä suuri osa ei jatka kouluttautumistaan toisen asteen jälkeen, mikä kaventaa yksilön mahdollisuuksia arjessa ja työssä pärjäämisessä. Heikosti lukevilla on myös suurempi vaara keskeyttää aloitetut korkeakouluopinnot puutteellisten opiskelutaitojen vuoksi. Vuoden 2021 tilastoissa 7,5 % keskeytti ammattikorkeakouluopintonsa ja yliopisto-opiskelijoista keskeyttäneiden määrä oli 5,8 % (Pesonen & Nieminen 2021, 41). Koulutusasteen jäädessä matalaksi tai keskeytyessä myös työllisyysaste heikkenee (Määttä & Kuisma 2022, 168).

Pesosen ja Niemisen (2021, 40) mukaan opiskelijoilla saattaa olla tuen tarvetta esimerkiksi erilaisten mielenterveyden haasteiden, autismin kirjon pulmien, lukivaikeuksien tai aistiongelmien vuoksi. Lisäksi äkilliset elämänhaasteet lisäävät tuen tarvetta. Oppimisen haasteet usein käsitetään erityisinä oppimisvaikeuksina, mutta ne ovat vain yksi osa-alue (mt. 2021, 62). Haasteet voivat olla fyysisiä, diagnosoitua ja siten todettuja. Ne voivat myös kehittyä ajan kanssa tai ilmaantua yllättäen. Niihin vaikuttavat mm. elinympäristö, sosiaaliset suhteet, saatu tuki ja ohjaus tai osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemukset. Tällöin puhutaan koetusta haasteesta. (Rinne ym. 2021, 25.) Määttän ja Kuisman (2022, 177) mukaan nuoret joutuvat ratkomaan varhaisissa koulutus- ja työtilanteissa erilaisia asumiseen, talouteen tai terveyteen liittyviä asioita. Osalla on toistuvasti hankaluuksia edetä opinnoissa ja näin ollen resilienssi omiin voimavaroihin nähden voi olla vaihteleva esimerkiksi sen mukaan, millainen on ollut koulutuksessa saatava tuki, osuvuus ja oikea-aikaisuus. Monimuotoisilla oppimisen vaikeuksilla on kauaskantoisia vaikutuksia opiskelukykyyn ja -hyvinvointiin (Opiskelutaidot ja oppimisen tuki 2024).

Pietilän (2017, 36) mukaan korkeakoulujen on syytä huolehtia opiskelijoiden kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, sillä se edesauttaa opintoihin sitoutumista, opinnoista valmistumista, merkityksellisyyden kokemuksia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Näiden kokemusten kautta se hyödyttää myös tulevaa työelämää ja työyhteisön hyvinvointia. Opetuksen toteutuksesta, kouluympäristöstä ja

palveluista tulee tehdä kaikille opiskelijoille saavutettavia (Pesonen & Nieminen 2021, 67). Korkeakoulujen hyvinvointityö tulee nähdä myös vahvana syrjäytymisen ehkäisytyönä, jolla on yhteiskunnallisen hyvinvoinnin näkökulmasta kauaskantoiset seuraukset.

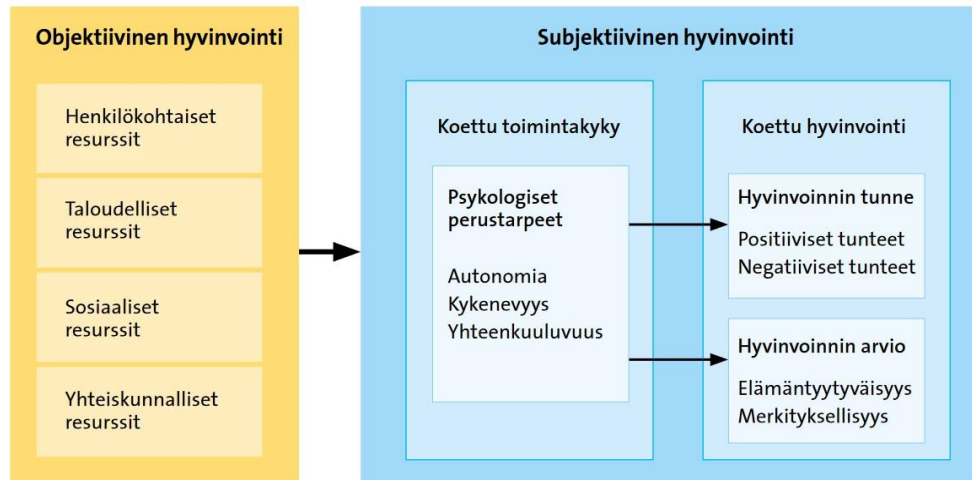
2.5 Hyvinvoinnin ja itseohjautuvuuden teoriat

Jänkälän (2020, 16) mukaan opiskelijan hyvinvointi on keskeinen tekijä opinnoissa tavoiteajassa suoriutumisen ja opintomenestyksen kannalta. Nikkanen (2021, 21) kuvailee opintojen sosiaalisen hyvinvoinnin ja siihen kuuluvan osallistavan opiskelukulttuurin ja yhteisöllisyyden kokemusten olevan opiskelukykyä ja opinnoista suoriutumista parantavia. Suoraa, selittävää teoriaa opiskelukyvylle ei ole, mutta on hyvä kuitenkin avata teorioita, jotka kuvaavat hyvinvoinnin avaintekijöitä. Erik Allardtin vuonna 1976 luomaa hyvinvointiteoriaa on käytetty nuorten sopeutumiskyvyn ja joustavuuden eli resilienssin tutkimuksessa sekä pandemian jälkeisten hyvinvointivaikutusten tutkimuksessa (Helne 2023, 159). Sitä ei sovi ohittaa tässä opinnäytetyössä, jossa liikutaan nuorten opiskelijoiden hyvinvoinnin olennaisessa sisällössä.

Hyvinvointiteoriassa kuvataan hyvää elämää huonojen olosuhteiden puutteeksi. Huonoja olosuhteita ovat sellaiset, joissa ihmisellä on jostain puutos tai he voivat fyysisesti tai henkisesti huonosti. Hyvinvointi on tila, jossa yksilö kokee saavansa tärkeimmät tarpeensa tyydytetyksi. Se on samalla kuitenkin kaikkivoipainen tila, joka kattaa paljon aineellista hyvinvointia enemmän, myös ympäristön ja olosuhteet sekä sosiaalisen hyvinvoinnin tilan. (Helne 2023, 160.) Hyvinvointi on kategorioitu *having*-, *loving*- ja *being*-ulottuvuuksiin. Englanninkielinen termi *having* käsittää aineelliset tarpeet, kuten elintason, asunnon, ruoan ja koulutuksen. *Loving* on ihmisten väliset suhteet eli rakkaus, läheisyys, yhteisöllisyys ym. ja *being* itsensä toteuttamisen tarpeen tyydytys. (Martela 2022, 566.)

Tällaista kapeaa hyvinvoinnin ajattelua on myös kritisoitu. OECD:n tai Euroopan unionin elämänlaatumittausten ohjeistuksina nykyisessä hyvinvoinnin tutkimuksessa tulisi mitata arviota hyvinvoinnista eli positiivisia ja

negatiivisia tuntemuksia, elämäntyytyväisyyden arviota sekä psykologista toimintakykyä. (Martela 2022, 567.)

Kuva 1. Subjekttiivisen hyvinvoinnin keskeiset ulottuvuudet (Martela 2022)

Martela (2022) on päivittänyt subjektiivisen hyvinvoinnin ulottuvuuksien mallissa Allardtin (1976) teoriaa. Hän tukeutuu lisäksi Maslowin (1943) perustarvehierarkiaan. Yllä olevan mallin (kuva 1) mukaan ihmisten hyvinvointia mitatessa tulee huomioida myös Decin ja Ryanin (2000) luoma itseohjautuvuusteoria, jossa perustarpeiksi määritellään *autonomia* eli itsenäisyys päättää omasta elämästään, *kykenevyys*, joka on kokemuksia osaamisesta ja oppimisesta sekä tunne elämänhallinnasta ja *yhteenkuuluvuus*, jolla kuvataan kokemuksia ihmissuhteista ja yhteenkuuluvuuden tunteesta. (Martela 2022, 568; Punna ym. 2023.)

Martela (2022, 568–569) on muokannut teorian muotoon *having-loving-doing-being*, jossa lisätty muoto *doing* tarpeena kuvaa ihmisen kykyä toimia, kykenevyyttä aktiiviseen elämänhallintaan, pyrkimykseen saavuttaa itselle asetettuja tavoitteita sekä itsenäisyyteen. Tässä mallissa *being* sisältää itsensä toteuttamisen tarpeen lisäksi subjektiivisesti kaikenlaiset tunteet, onnellisuuden ja onnistumisen kokemukset ja objektiivisesti terveyden, eliniän ja toimintakyvyn. Malli voidaan nähdä mittarina yksilön nykyhetken hyvinvoinnin tilasta.

Punnan ym. (2023) mukaan opiskelussa ja opintojen etenemisessä itseohjautuvuusteoria nähdään mielekkään ja eteenpäin vievän opiskelun kulmakivenä. Heidän mukaansa aktiivinen toimija pystyy saavuttamaan

tavoitteensa työskentelemällä niiden eteen. Kun opiskelija voi itse vaikuttaa opintoihinsa, hänellä voi olla parempi sisäinen motivaatio tekemiseen ja tällöin ns. suorittamisen pakkoa ei koeta. Opiskelijan itsenäisten valintojen mahdollisuudet paranevat, kun heillä on vaihtoehtoisia ja itseä kiinnostavia tehtäväkokonaisuuksia, tehtävien tekemisen järjestys on omavalintainen tai osaaminen voidaan osoittaa vaihtoehtoisilla tavoilla.

Punnan ym. (2023) mukaan oppimisympäristöjen sosiaalinen ulottuvuus on tärkeä ja sillä vahvistetaan opiskelijan yhteisöön kiinnittymisen ja turvallisuuden tunnetta. Tämä tulisi huomioida myös etäyhteyksillä opiskellessa, sillä vuorovaikutuksella on vahva vaikutus opiskelijan opintokokemuksessa. Onnistumisen ja osaamisen kokemukset sekä lyhytkin, kannustava palaute tuovat pystyvyyden tunnetta. Myös luottamus omaan osaamiseen voi parantua sitä kautta. Opiskelijakeskeinen oppiminen tulee huomioida niin opetusjärjestelyissä, tavoitteissa, arvioinneissa, opetussuunnitelmissa kuin opetuksen saavutettavuudessakin, sillä sitä kautta voidaan parantaa myös opettajan kokemusta ja osaamisen kehittymistä sekä tukea kaikkien toimijoiden elinikäistä oppimista (Opiskelijakeskeinen oppimiskulttuuri s.a).

2.6 Opiskelukykymalli

Ylilääkäri Kristiina Kuntun ja Työterveyslaitoksen yhteistyöllä on syntynyt työkykymalliin pohjautuva yksilön ja ympäristön välistä suhdetta kuvaava opiskelukykymalli (YTHS 2022; Opiskelukyky s.a.). YTHS:n (2022) opiskelukykymallin mukaan voidaan tunnistaa erilaisia oppimisen haasteita ja sitä kautta lisätä opiskelijan ymmärrystä opiskelukyvyn kokonaistekijöistä. Samalla voidaan edistää myös eri toimijoiden yhteistyötä opiskelijan hyvinvoinnin eteen. Opiskelutaitojen ja oppimisen tuen keinoja voi korkeakoulutuksessa toteuttaa esimerkiksi helposti saatavilla, itsenäisesti opiskeltavilla verkkomateriaaleilla, vertaistukiryhmillä, opiskelutaitojen itsearviointivälineillä, kuten erilaisilla lukitesteillä, yksilöllisellä erityispedagogiikan tuella ja laadukkaalla, saavutettavalla opetuksella (Opiskelutaidot ja oppimisen tuki 2024).

YTHS:n (2022) opiskelukykmallin mukaan se, kuinka opetus ja ohjaus on korkeakoulussa järjestetty, vaikuttaa siihen, millainen on opiskelijan kokemus koulutuksesta. Nykyisellään pyritään opiskelijalähtöiseen opetukseen, jolla on opiskelukykyä tukeva vaikutus. Opiskelumotivaatiota ja merkityksellisyyden kokemusta pitää yllä opiskelijaa tukeva laadukas opetus, jossa huomioidaan opetuksen selkeys ja sisällöt niin, että ne ovat monipuolisia ja saavutettavia kaikille opiskelijoille. Tarvittaessa tulee huomioida opintojen aikana mahdollisesti esiin nousevat elämänhaasteet ja pyrkiä tukemaan jokaisen yksilöllistä opintopolkua. Inklusiivisessa korkeakoulutuksessa onkin hyvä ymmärtää yleisimmät oppimisen haasteet ja suunnitella opetus niin, että se sopii mahdollisimman laajasti erilaisille oppijoille (Pesonen & Nieminen 2021, 40). Myös tietoisuus opiskelijalähtöisen ohjauksen saamisesta voi parantaa opiskelijan opintoihin kiinnittymistä tai motivaatiota tarttua haasteisiin. Yksilöllisen ohjauksen saatavuudella pyritään keskeytysten vähenemiseen ja turvalliseen opetukseen. (YTHS 2022; Kuntoutussäätiö 2018.)

Kuva 2. Opiskelukykmalli YTHS (2022)

Opiskelukykmallin (kuva 2) yhtälössä omat voimavarat kattavat niin fyysisen kuin henkisen terveydentilan, elinympäristö, perhetilanteen ja sosiaaliset suhteet, stressinsietokyvyn, tunteiden hallinnan, oman identiteetin, arvot, asenteet, odotukset ja tulevaisuuden toiveet. Lisäksi se kattaa kognitiiviset taidot kuten tarkkaavaisuuden ja toiminnanohjailun tai oppimisvaikeudet.

Muutoksia voi tapahtua näissä opintojen aikana ja osa niistä voi tulla yllättäen. (YTHS 2022.)

Opiskeluympäristöllä tarkoitetaan kaikkia opintoihin kuuluvia ympäristöjä, kuten turvallisia ja esteettämiä luokkatiloja, teknologisia oppimisympäristöjä, sosiaalisia ympäristöjä kuten opiskeluun liittyvien yhteisöjen välisiä vuorovaikutussuhteita mukaan lukien psyykkisen turvallisuuden, osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunteet. Myös erilaiset opetusmenetelmät ja ulkopuoliset harjoitteluolosuhteet luetaan opiskeluympäristöihin kuuluviksi. (YTHS 2022.)

Opiskelu on korkeakoulussa vaativaa ja laaja-alaista. Uusien tietojen ja taitojen opiskelu vie kohti ammattilaisuutta. Siihen tarvitaan alkuosaamispääomaa eli perusopiskelutaitoja, kuten esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidot, matemaattisen osaamisen ja itsereflektion taidot. Ilman motivaatiota opiskelija ei jaksu suoriutua opinnoistaan. Laadukas opetus, vertaistuki ja yhteisöllisyys korkeakoulussa pitävät motivaatiota yllä. Opiskelija tarvitsee itsensä johtamisen ja aikatauluttamisen taitoa pitkälti itsenäisessä työskentelyssä. Opinnot sisältävät paljon monipuolista materiaalia ja siksi erilaiset tentit, tehtävät ja oppimateriaalit vaativat myös laajoja opiskelutekniikan taitoja, kriittistä ajattelua sekä vuorovaikutus-, esiintymis- ja viestintätaitoja. (YTHS 2022; Kuntoutussäätiö 2018.)

2.7 Aiempi tutkimustieto

KOTT (2021) -kyselyssä mukana olleista 6 000 ammattikorkeakouluopiskelijasta opiskelukykyyn vaikuttavia toimintarajoitteita terveydentilansa kanssa kokee 20,5 % ammattikorkeakouluopiskelijoista. Psyykkisestä kuormittuneisuudesta raportoi 54,9 % ja opiskelu-uupumuksesta kertoo 41,1 %. Yksinäisyyden kokemuksia kuvaa lähes neljännes, 23,5 % vastaajista. Yli 13 % ammattikorkeakouluvastaajista kokee Kelan opiskelukykyä tukevien palveluiden tarvetta. Oppimisvaikeuksista raportoi 16,9 % ammattikorkeakouluopiskelijoista. (KOTT 2021; Parikka ym. 2022, 6.)

Nikkanen (2021, 51) kertoo pro gradu -tutkimuksessaan, että ammattikorkeakouluopiskelijat kokevat muita korkeakouluopiskelijoita

useammin epävarmuutta ammattialan sopivuudesta, kokevat kiinnittymisen opintoihin vaikeana, opinnot työläinä ja voimavarat vähäisinä. He myös miettivät opintojen keskeyttämistä muita korkeakouluopiskelijoita useammin ja näkevät sen ulospääsynä mielekkäämpien tai sujuvampien opintojen pariin. Ohjauksen puute tai usko alalle työllistymiseen on usein keskeytysajatusten takana. Opintojen keskeyttäminen on tämänkin tutkimuksen mukaan syrjäytymistä lisäävä toimi.

Rinne ym. (2021, 24, 25–27) toteavat, että vaikka korkeakoulujen saavutettavuuden parantumiseen on panostettu viime vuosina enemmän, opiskelijoiden oppimisvaikeuksia ja koettuja oppimisen haasteita on kuitenkin tutkittu varsin vähän. Vaikuttavaa tukea nuorten elämänpoluilla -hankkeen tutkimuksessa havaittiin, että todettuja ja koettuja oppimisvaikeuksia kokevat tuntevat helpommin myös voimakasta psyykkistä kuormitusta, uupumusta ja mielialaoireita. Tämä vaikuttaa kokonaisvaltaisesti myös opiskelijan opinnoista suoriutumiseen, fyysiseen jaksamiseen ja osallisuuden kokemuksiin.

Pietilän (2017, 10, 13) mukaan Diakonia-ammattikorkeakoulun hanketutkimuksessa havaittiin, että opiskelijahyvinvoinnin palvelut on järjestetty hajanaisesti. Tämä johtuu osaltaan siitä, että ennaltaehkäisevä hyvinvoinnin tukeminen nähdään opiskeluterveydenhuollon tehtävänä eikä yhtenäisiä käytäntöjä ole. Hankkeen avulla havaittiin myös, että sekä toiminnan, että käsitteistön yhtenäistämiseksi on korkeakoulutuksessa tarvetta. Sillä voidaan tukea opiskelijahyvinvointia sekä opinnoista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymisriskiä. Sipilä (2023) kuvaakin tukea tarvitsevien etsimisen olevan salapoliisityötä ja siksi opinnoissa toteuttavaan ohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kujala ym. (2013, 5) viittaavat tekstissään Kyky-projektiin (2013), jonka mukaan opiskelukyvyyn kokonaisvaltaiselle vahvistamille on lisääntyvä tarve. Tulosten pohjalta toteutettiin Innolla opiskelukykyä -materiaalipaketti, jossa luotujen opiskelukyky-suositusten mukaan voidaan pyrkiä parantamaan oppimistuloksia, edetä paremmin aikataulussa ja lisätä osallisuutta opiskelijayhteisöissä.

Juusola (2023, 63–64) selvitti pro gradu -tutkimuksessaan ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskelutaitoja. Hänen mukaansa kolmasosalla opiskelijoista on tarve saada opiskelutaitoihin ohjausta heti opintojen alusta jatkuen koko opintojen ajan. Lisäksi tutkimuksesta ilmeni, että opiskelijoilla on haastetta ja tuen tarvetta ajankäytön suunnittelussa, sosiaalisissa taidoissa ja tunnetaidoissa. Opiskelutaidot olivat useimmiten vahvemmat jo aiemmin ammattikorkeakouluopintoja suorittaneilla kuin opistoasteelta tulevilla.

Kujalan ym. (2013, 5) kuvaavat opiskelukyksuosituksia linjaavat, että opiskelukyvyn edistämisen tulisi olla oppilaitoksissa ja sen liitännäisyhteisöissä esteetöntä ja erilaiset tarpeet huomioivaa, suunniteltua ja järjestettyä toimintaa. Opiskelutaitojen sekä opiskelukunnan ylläpidon tulisi kuulua opintoihin ja tuen ja ohjauksen tulisi jatkua niiden keston ajan. Opiskelijaa tulisi kannustaa aktiivisesti niiden omatoimiseen edistämiseen arvostaen ja mahdollistaen erilaiset vaikuttamismahdollisuudet. Työelämävalmiuksia tulee vahvistaa ja työelämään siirtymistä tukea. Korkeakoulun yhteisöllisyyden tulisi tukea sekä opiskelijoiden opiskelukykyä että henkilöstön työkykyä vaikuttaen positiivisesti kokonaisilmapiiriin.

OHO-Oppaan (2019) saavutettavuuskyselyn tuloksissa havaittiin, että opiskelijoista ja heidän lähtökohdistaan ei välttämättä tiedetä juuri mitään. Opiskelija ei kehtaa tai halua kertoa tai ei tiedä, että olisi oikeus yksilöllistäviin toimiin opinnoissa. Tämä hankaloittaa opintopolun suunnittelua niin opiskelijalle itselleen kuin opettajan näkökulmasta. Olisi hyvä, että myös opettajat olisivat oikeutettuja apuun ja tukeen saavutettavan opetuksen järjestämiseksi. Opiskelijoilta olisi hyvä kysyä toiveita ja palautetta kurssin suunnitteluun tai esimerkiksi fyysisen ja sähköisen opiskeluympäristön kehittämiseen. Tuen saatavuuden tulisi lähteä opiskelijan omasta ohjauksen ja tuen tarpeesta diagnoosien tai vamman sijaan. Tällöin myös henkilöstön ja johdon asenteet vaikuttavat siihen, kuinka turvallisena opiskelijat korkeakoulu yhteisön näkevät. (Huuhka 2019, 23–24; Muuronen & Eskola 2019, 29.) Karhun (2019, 53) mukaan turvallisuuden kokemus syntyy luottamuksesta, sitoutumisesta, avoimuudesta, yhteisöllisyydestä, hyväksynnän tunteesta ja tuen saamisesta. Opiskelijoiden moninaisuuden ja monimuotoisen tuen huomioimisella voidaan tukea hyvinvointia ja opinnoista

suoriutumista, koska opiskelijat pahimmillaan keskeyttävät opintonsa riittämättömän tuen ja ohjauksen takia (Huuha 2019, 24).

Jänkälän (2020,17) Voimaa opiskeluun -hankeraportissa todetaan, että koettua opiskelu-uupumusta voidaan ehkäistä vahvistamalla opiskelijoiden opiskelutaitoja ja elämönhallintakykyä Tämä voidaan toteuttaa tukemalla kokonaisvaltaisesti opiskelijoiden hyvinvointia vahvistamalla oppilaitosten oikea-aikaisia tukitoimia, pilotoimalla tukimalleja ja lisäämällä mm. opettajien ja ohjaajien mielenterveystyötä. (Ärting & Hannukkala 2020, 11.) Sipilän (2023) mukaan pitäisi pyrkiä puuttumaan nimenomaan opiskelijoiden uupumiseen tai muihin opiskelukykyyn vaikuttaviin tekijöihin, erilaiset oppijat huomioiden. Hänen mukaansa on havaittu, että oppimisen haasteet tulevat esiin eri tavoin itsenäisemmissä etäopinnoissa kuin perinteisessä luokkamenetelmässä.

Allianssin selvityksen (2022, 9–10) mukaan koronapandemia aiheutti vakavaa oppimisvajetta ja tukiopetusta olisi tarvittu enemmän etäopiskelun ollessa monille haastavaa. Korkeakouluopiskelijat kertovat työmäärän lisääntyneen ja 70 % opiskelijoista kertoo opintojen vaikeutuneen koronan vuoksi. Uusimmassa Eriarvoisuuden tila Suomessa (2024) -raportissa todetaan opiskelijoiden ja 25–34 -vuotiaiden koetun hyvinvoinnin heikentyneen monikriisin aikana eniten. Vuoteen 2022 verrattuna nuoret 18–29 -vuotiaat raportoivat muun muassa 15 % kasvun kriisien heikentämään taloudelliseen tilanteeseen. Myös elämän kuormittavuuden tunnun kasvu on rajua nuorilla ikäryhmillä. (Niemelä & Laaninen 2024, 22, 30, 35.)

Koronapandemiolla, Ukrainan sodalla ja ilmastonmuutoksella eli tälläkin hetkellä pinnalla olevalla monikriisillä on vaikutuksensa nuorten hyvinvointiin. Vaikka pandemian jälkeisiä tutkimuksia on vasta vähän, suurin osa nuorista kokee kuitenkin voivansa hyvin ja heillä on optimistiset tulevaisuudennäkymät. Valitettavasti opiskelijoiden hyvinvoinnin haasteet eivät silti ole vähenemässä vaan mielenterveyden ja arjenhallinnan haasteet, syrjäytyminen tai yksin jääminen ja opiskeluvaikeudet lisääntyvät opiskelijoilla. (Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023, 6.)

Myös Erkkilä ja Hämäläinen (2022) toteavat pro gradussaan, että opiskelijoilla on monenlaisia tarpeita hyvinvointiin ja opiskeluun liittyen. Tuen tarpeita oli opintojen etenemisen suunnittelussa, fyysisen ja psyykkisen terveyden haasteissa, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksissa sekä opiskelukyvyn haasteissa, kuten monenlaisissa oppimisvaikeuksissa, motivaatiossa tai saavutettavissa opetusjärjestelyissä. Henkilöstön kokemukset ovat tutkimuksessa samankaltaisia. Sen kokemusten mukaan tuen tarve vaihtelee iän, opintojen vaiheen ja elämäntilanteen mukaan. (Erkkilä & Hämäläinen 2022, 68–69.) Euroopan opiskelijaliiton 2021 tekemä tutkimus 17 000 opiskelijalle, 41 maasta, kuvaa samaa. Varsinkin etäopiskeluaika on nostanut esiin keskittymiskyvyn ja itseopiskelutaitojen puutetta, etäopiskeluympäristöön sopeutumisen hankaluuksia ja kuormitusta sekä stressiä, mitkä taas ovat heikentäneet oppimistuloksia ja viivästyttäneet opintoja. (Erkkilä & Hämäläinen 2022, 70; ESU 2021.)

Aiempien tutkimusten perusteella voidaan sanoa, että korkeakouluopiskelijoilla on monenlaista yksilöllisen ohjauksen ja vertaistuen tarvetta sekä puutteita opiskelutaidoissa ja -kyvyssä. Tuen saatavuus ja ohjaus vaihtelevat eikä tuen saannin oikeutus ole opiskelijoille selvä. Koronapandemian myötä voimakkaasti yleistynyt etä- tai hybridiopiskelu lisää yksinäisyyttä ja heikentää sosiaalisia suhteita ja nostaa esiin oppimisen pulmia, joita ei ehkä aiemmin ole edes tiedostettu. Lisäksi stressi ja psyykkisen kuormituksen lisääntyminen voi viivästyttää opintoja tai jopa keskeyttää ne. Tarvetta olisi tuen saannin yhtenäistämiseksi, opiskelijoiden tarpeiden tunnistamiselle ja opiskeluhyvinvoinnin palveluiden kehittämiseksi opiskelukykymallin kokonaisvaltaisen toteutumisen kannalta.

3 KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU TUTKIMUSYMPÄRISTÖNÄ

Vuonna 2024 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa oli opiskelijoita neljällä kampuksella lähiopetuksessa, verkko-opinnoissa ja monimuoto-opinnoissa yhteensä noin 12 000. Opiskeluhyvinvoinnin palveluissa työskentelee opintopsykologi, opiskeluhyvinvoinnin asiantuntija ja liikunta-asiantuntijat. Opiskelijoita neuvovat myös mm. kirjastopalveluiden henkilökunta, opiskelijakunta Kaakon työntekijät ja tutorit sekä

opiskelijapalveluneuvojat. Palveluita vahvistamaan palkattiin tammikuussa 2024 kolme erityisopettajaa. (Kannisto ym. 2024; Karhunen ym. 2024; Saavutettavuussuunnitelma 2020, 17.)

3.1 Xamkin saavutettavuus

Xamkissa päivitetään saavutettavuussuunnitelma joka neljäs vuosi. Xamkissa saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, kuinka tilat, digitaaliset järjestelmät, erilaiset oppimisympäristöt, opetusmenetelmät ja -materiaalit toimivat kaikkien opiskelijoiden yhdenvertaisen opiskelun edistämiseksi.

(Saavutettavuussuunnitelma 2020, 2–3.) Saavutettavuussuunnitelmassa (2020, 17) todetaan opetuksen ja ohjauksen tämänhetkisestä saavutettavuuden tilasta, että opettajilla on oltava riittävät taidot ja useimmilla on vähintään opettajan pedagoginen pätevyys. He saavat suunnitella omat opetusratkaisunsa pääsääntöisesti itsenäisesti oman osaamisensa pohjalta. Tavoitteena on, että kaikkien opetusmateriaalien tulee olla selkeitä ja kieleltään ymmärrettäviä ja niiden käytön tulee olla kaikenlaisilla eri välineillä sujuvaa. Tilapäisesti ryhmien materiaali voi olla saavutettavuusvaatimusten ulkopuolelta esimerkiksi yhden lukuvuoden ajan mutta pysyvästi ohjeistuksen mukaista. Saavutettavuussuunnitelman (2020, 17–18) mukaan saavutettavuus tulee huomioida myös harjoitteluissa, vaihto-opiskeluissa tai opintojen suunnittelussa ja tätä toteutetaan mm. henkilökohtaisen opintosuunnitelman laadinnalla ja päivittämisellä.

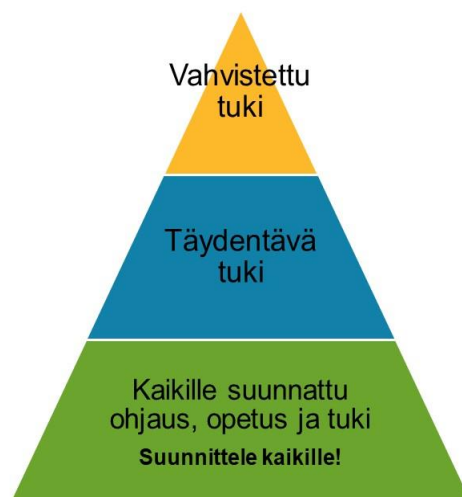
Opiskelijoilla tulee olla riittävät taidot erilaisten oppimisympäristöjen käyttöön. Hei saavat ohjausta ja tukea opiskelutaitojen kehittämiseen mm. erilaisten opiskelutaitokurssien kautta. Hei voivat hakea ja saada erityistä tukea tarvittaessa diagnoosin tai asiantuntijalausunnon perusteella. Muita yksilöllisiä tukimuotoja on käytössä erilaisia ja ne neuvotellaan kurssikohtaisesti opettajan kanssa. Tällaisia ovat mm. mahdollisuus tentin lisäaikaan, suullinen täydennys- tai kokosuoritusmahdollisuus, esteettömät työtilat ja kielenohjaajan lisätuki opinnäytetyössä. Opetuksessa tuetaan yhteisöllisen opiskeluilmapiiirin syntymistä ja osallisuutta. Opetushenkilöstölle tulee olla tarjolla riittävästi lisäkoulutusta ja ohjauksellista tukea saavutettavan opetuksen kehittämiseen. (Saavutettavuussuunnitelma 2020, 17–19.)

3.2 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun oppimisen tuen malli

Yksilöllisten opetusjärjestelyjen tarve vähenee, kun opetus on joustavasti rakennettu ja pedagogisilta ratkaisuiltaan laadukasta sekä mahdollisimman monipuolisesti kaikille sopivaa. Xamkissa saavutettavuuden eteen on jo tehty töitä esimerkiksi panostamalla opiskeluhyvinvoinnin palveluiden kehittämiseen sekä riittävän asiantuntijamäärän palkkaamiseen. Edelleen kehittämistyön tulee olla oikea-aikaista ja tarpeisiin vastaavaa. Opiskelijalla on mahdollisuus saada tukea koko opintojen ajan yksilölliset tarpeet huomioiden. Tuella ei Xamkissa tarvita diagnostista perustetta vaan se on ajateltu kaikkien opiskelijoiden saataville. Puhutaan kestävän tuen mallista.

(Saavutettavuussuunnitelma 2020, 22; Karhunen & Kontinen 2024.)

Opiskelukyvyn ja oppimisen tuen malli

Kuva 3. Xamkin oppimisen tuen malli (Karhunen & Kontinen 2024)

Xamkin oppimisen tuen mallia (kuva 3) kuvataan kolmiolla, jossa alin osa on kaikille opiskelijoille saatavilla olevaa yleistä tukea, jolla tarkoitetaan mm. saavutettavia opiskeluympäristöjä, vaihtoehtoisia suoritustapoja ja monipuolisia suorittamisratkaisuja. Saavutettavuutta parantaa myös hyväksyvä opiskeluilmapiiiri. Lisäksi tarjolla on esimerkiksi erilaisia opiskelutaitoja vahvistavia kursseja sekä työpajoja, lähitoteutuksina sekä etänä. (Karhunen & Kontinen 2024.)

Karhusen ja Kontisen (2024) mukaan opiskelijat ovat kuitenkin vastuussa omasta oppimisestaan. Mikäli yleinen tuki ei tunnu riittävältä, opiskelijalla on mahdollista päästä erityisopettajien vetämiin täydentävän tuen pienryhmiin, kuten erilaisiin opiskelutaitoryhmiin tai opiskelutekniikkatyöpajoihin. Ryhmämuotoisina näissä on myös vertaistukea ja keskusteluapua. Yhteisöllisyyden kokemukset voivat ehkäistä keskeyttämiä.

Vahvistetulla tuella tarkoitetaan yksilöllisiä, opintorekisteriin kirjattuja tukiratkaisuja ja henkilökohtaista ohjausta. Erityisopettaja, opiskelija ja usein myös opettajat miettivät yhdessä sopivia ratkaisuja tilanteisiin, joissa tuen tarvetta on enemmän, erilaisista syistä. Erityisopettajat tekevät yhteistyötä myös YTHS:n kanssa. Palvelut halutaan pitää helposti saavutettavina ja niitä kehitetään jatkuvasti palautteen ja kokemuksen karttuessa. (Karhunen & Kontinen 2024.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen kohde, kohdejoukko ja tutkimuskysymykset

Tutkimukseni käsittelee korkeakouluopiskelijoiden opiskelukykyä ja tutkii oppimisen tuen tarvetta. Kyselyllä pyritään saamaan kattavia vastauksia mahdollisiin opiskelukykyyn vaikuttaviin oppimisen haasteisiin ja niihin saatavaan ohjaukseen.

Tutkimuksen kohdejoukkona ovat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eri alojen suomenkielisten tutkintojen opiskelijat Kouvolassa, Savonlinnassa, Mikkelissä ja Kotkassa. Tutkimus on tarkoitettu lähi-, etä- ja hybridiopiskelijoille.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

1. Millaisena opiskelijat kokevat oman opiskelukykynsä?
2. Millaisia opiskelukykyyn vaikuttavia tuen tarpeita opiskelijoilla on?

4.2 Tutkimusote ja aineistonkeruumenetelmät

Käytän tutkimuksessani kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusotetta. Määrällisellä tutkimuksella tarkoitetaan tilastollista menetelmää, jolla

mittaamalla voidaan numeerisen tiedon pohjalta selittää tai kuvailla ilmiötä ja sen esiintyvyyttä (Opinkirjo s.a; Vilkka 2021a, osa I). Se soveltuu tutkimukseeni, koska tutkimukseni kohderyhmänä ovat eri-ikäiset opiskelijat, jotka asuvat hajallaan eri puolilla Suomea. Vilkan (2007, 19, 25) mukaan määrällisen tutkimuksen tarkoituksena on selittää, kartoittaa, kuvata, vertailla tai ennustaa ihmistä koskevia asioita ja ominaisuuksia. Sen avulla myös uudistetaan, rakennetaan, selitetään ja tarvittaessa puretaan aiempia teorioita tai teoreettisia käsitteitä.

Vilkan (2021a, osa II) mukaan kysely on tyypillisesti määrällisen tutkimuksen tiedonkeräystapa, kun tutkitaan olemassa olevia ominaisuuksia, mielipiteitä, käyttäytymistä tai muita henkilökohtaisia tapoja. Kyselylomake sopii määrällisen tutkimuksen menetelmäksi, koska sen avulla saadaan luotua vakioitu eli strukturoitu lomake, jossa kysymykset ovat kaikille samat ja ymmärrettävissä samalla tavalla (Vilka 2021b, luku 4; Vilka 2007, 15). Tutkittavat asiat voivat olla osallistujille arkaluontoisia tai herkkiä. Vakioitu tutkimuslomake takaa myös anonymiteetin. (Vilka 2021b, luku 4.) Tarkoituksena on kuvata ja kartoittaa opiskelijoiden omien kokemusten ja ilmiön eli opiskelukyvyn välistä suhdetta (Vilka 2021a, osa I).

Aineistonkeruumenetelmänä oli anonyymi, verkkopohjainen kyselytutkimuslomake, joka oli tehty Webropol-ohjelmalla. Tutkimuslinkin lähetyksen huolehtivat opiskelijapalveluiden viestintäasiantuntijat. Kysely toimitettiin opiskelijoille saatekirjeellä varustettuna LUX-intranetissä ja sähköpostitse.

4.3 Aineistokeruuprosessi ja analyysimenetelmät

Ennen lomakkeen tekemistä tutustuin useisiin eri määrällisen tutkimuksen menetelmäoppaisiin (mm. Vilka 2007 & 2021) sekä jo tehtyihin määrällisen tutkimuksen kyselylomakepohjiin. Kysymyksiin valikoitui materiaaliksi soveltuvien osien Korkeakouluopiskelijoiden barometri (2012), Opiskelijabarometri (2019), Pitkäsén (2021) toteuttama hyvinvointikysely työssäkäyville opiskelijoille, Korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointikysely KOTT (2021), Oho-opas (2019), Kujalan ym. (2013) kirjoittama Innolla opiskelukykyä -materiaali sekä Juusolan (2023) pro gradu opiskelutaidoista. Näissä

lomakkeissa oli jo relevantteja, omaan tutkimukseen suoraan tai soveltaen osuvia väitepattereita. Osa oli kuitenkin mielestäni vaikeita ymmärtää tai liian pitkiä, minkä takia muokkasin niitä yksinkertaisemmiksi ja lyhyemmiksi, ja tätä kautta pyrin selkokielisempään tyyliin. Varsinaisen kyselylomakkeen laatimisessa hyvänä apuna oli Humanistisen ammattikorkeakoulun opetusvideotallenteet Youtubessa (Lindholm 2016; Lindholm 2019a).

Erilaisia ominaisuuksia mitataan tutkimuksessani väittämillä eli ns. Likertin asteikolla (Lindholm 2019a). Tämä on tyypillinen kvantitatiivisen tutkimuksen sanallisten arvojen numeeriseksi muuttamisen tapa, jossa väittämäasteikolla on jokaisella luku, jonka avulla siitä tulee arvo. Vastausvaihtoehdot olivat 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 4 = jokseenkin eri mieltä ja 5 = täysin eri mieltä. (Kananen 2015, 249–250.)

Hyvässä kyselylomakkeessa olennaista on, että se mittaa kysymyksillään sitä, mitä on tarkoitus mitata. Sen teossa vaaditaan kärsivällisyyttä ja se kannattaa testata etukäteen, sillä lomaketta ei voi korjata enää sen lähdettyä vastaajille. (Vilka 2007, 63.) Vilkan (2007, 78) mukaan kysely kannattaa testata asiantuntijoilla kuten kollegoilla tai perusjoukkoon kuuluvilla henkilöillä. Kanasen (2015, 204) mukaan tutkija usein sokeutuu omalle tekstilleen, jonka vuoksi ulkopuolisesta testauksesta on hyötyä mm. ulkoasun ja asiavirheiden korjaamisessa. Muokkasin kyselylomaketta ohjaavan opettajan huomioiden ja tilaajan eli erityisopettajien kommenttien pohjalta. Kysely testattiin oman opiskelijaryhmän jäsenillä. Kysely jaettiin testiryhmälle verkkolinkillä WhatsApp-ryhmässä. Testaamisessa pyydettiin anonyymisti avoimen vastauslaatikon avulla kommentoimaan kyselyyn käytettävää aikaa, kysymysten ymmärrettävyyttä, käytettävyyttä ja etenemistä. Samalla sain testikyselystä itselleni havainnointiaineistoa harjoiteltavaksi analyysin tekoon.

Testikyselyn vastausprosentti oli 20 %. Siitä saatujen kommenttien pohjalta päädyin enää vain pieniin muutoksiin, kuten kysymyksen 18. ”Mikäli olet käyttänyt oppimisen tukea Xamkissa, valitse väittämistä kuvaavin. Millaisena näet erityisopettajien palvelut?” muuttamisen hyppykysymykseksi, jolloin siihen vastaavat vain ne, jotka ovat käyttäneet erityisopettajien palveluita. Muille kysymys oli epäselvä ja siihen vastasi opiskelija, jolla ei ollut palveluista

kokemusta lainkaan. Tämä väärinymmärrys olisi vääristänyt lopullisen kyselyn vastauksia. Päätin myös jättää avoimen loppukommenttikentän valmiiseen kyselyyn sekä oman tutkijana kehittymisen avuksi että kyselyn toimivuuden mittariksi. (Liite 1.)

Tiirikaisen (2024) opinnäytetyössä oleva malli ja Hämeen ammattikorkeakoulun Saatekirjemalli (2024) toimivat pohjana saatekirjeelle. Varsinainen kysely avattiin julkisella linkillä, joka lähetettiin saatekirjeen kanssa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun viestintäsuunnittelijan kautta opiskelijoille. Siitä luotiin myös uutinen linkeineen Lux-verkkoympäristöön. Kysely oli avoinna 7.2.–24.2.2025.

Aineistoa analysoitiin Webropol-ohjelman omalla peruseräraportointityökalulla, joka kertoo suoraan vastaajien määrän sekä prosenttiluvut ja laskee automaattisesti tunnusluvut, kuten mediaanin ja keskiarvon. Käytin myös vertailutyökalua eroavaisuuksien selvittämiseen. Vertailutyökalujen käyttöön hankin neuvoja Lindholmin (2019b) ja Salonheimon (2023) videoista. Salonheimon opetusvideot (2022–2024) toimivat myös apuna kaavioiden muokkauksessa. Tutkimuksen grafiikat luotiin Webropolin omilla työkaluilla. Grafiikoita avataan sanallisesti ymmärtämisen helpottamiseksi (Kananen 2015, 299).

5 TULOKSET

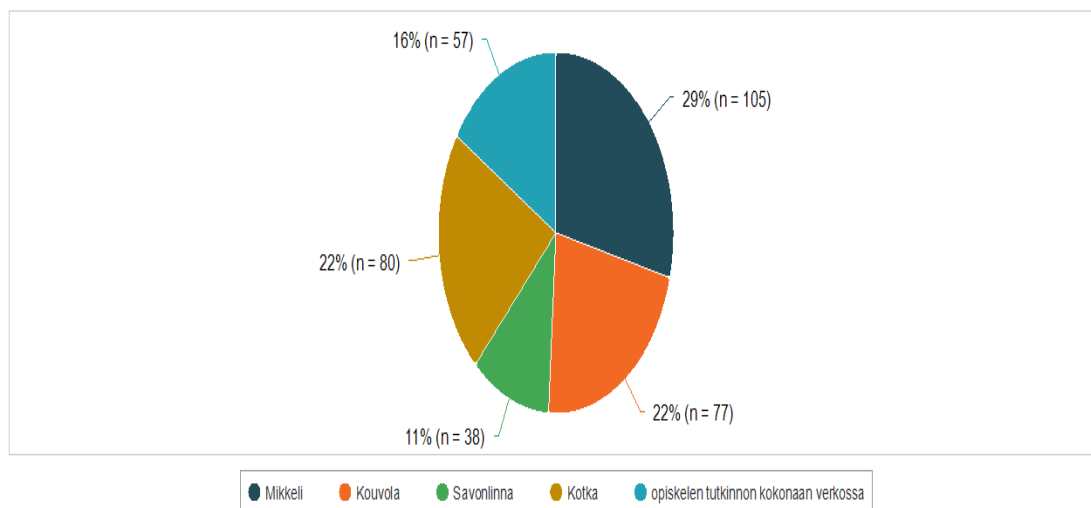
5.1 Taustatiedot

Kyselyn oli avannut julkisen linkin kautta 572 henkilöä, joista 413 oli aloittanut vastaamisen. Kyselyn loppuun täyttäneitä oli 357. Kysely oli kolmeosainen. Ensimmäiseksi kysyttiin taustatietoja. Toisessa osassa kysyttiin todetuista tai koetuista oppimisvaikeuksista, opiskelukyvyn eri osa-alueista sekä tyytyväisyydestä omaan opiskelukykyyn. Lopuksi oli muutama kysymys tuen tarpeen kokemuksista sekä Xamkin omasta oppimisen tuen mallista ja erityisopettajien palveluista.

Taustatiedoissa kysyttiin sukupuolta, ikäryhmää, opiskelukampusta, opintojen kestoa, alaa sekä pohjakoulutusta. Miehiä vastaajista oli 24 %, naisia 73 % ja

muu vaihtoehtoon oli valinnut 3 %. Kyselyyn olivat vastanneet kokonaisuutena eniten yli 30-vuotiaat (30–50+) opiskelijat, sillä heitä oli yli puolet, 55 %.

Innoikkaimmin kyselyyn olivat vastanneet mikkeliiläiset. Toiseksi eniten vastaajia oli Kouvolassa ja Kotkassa. Kokonaan verkko-opiskelijoina oli 16 % (n = 57) vastaajista. (Kuva 4.)

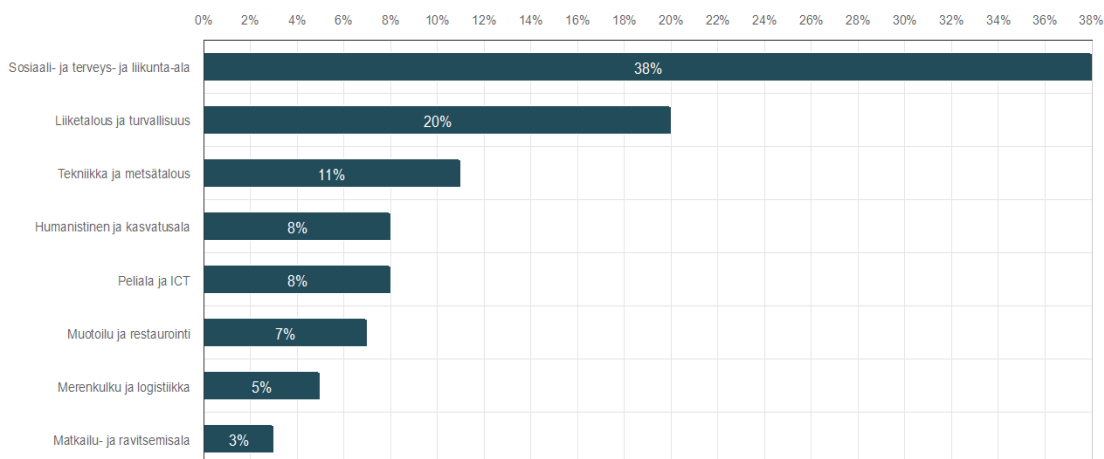

Kuva 4. Opiskelukampus (n = 357)

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoita (n = 357) oli vastaajissa yhteensä noin 60 %. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita oli 23 % ja neljännen vuoden 12 %. *Muu mikä* -vaihtoehtoon oli valinnut 2 %. Avoimeen tekstikenttään vastauksina oli 5. ja 6. vuosi, opinnot kolmannen vuoden tasolla sekä osaajakoulutus 1. vuosi.

43 % vastaajista oli ammattikoulusta valmistuneista (n = 356). Toiseksi eniten, 34 %, oli lukiokoulutuksen käyneitä. Seitsemän vastaajaa oli ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita. Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta, koska kysymys oli unohtunut merkitä pakolliseksi.

Eniten kyselyyn olivat vastanneet sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan opiskelijat. Toiseksi eniten vastaajina oli liiketalouden ja turvallisuuden opiskelijoita. Vähiten vastaajia oli matkailu- ja ravitsemisalalta. (Kuva 5.)

Kuva 5. Opiskeluala (n = 357)

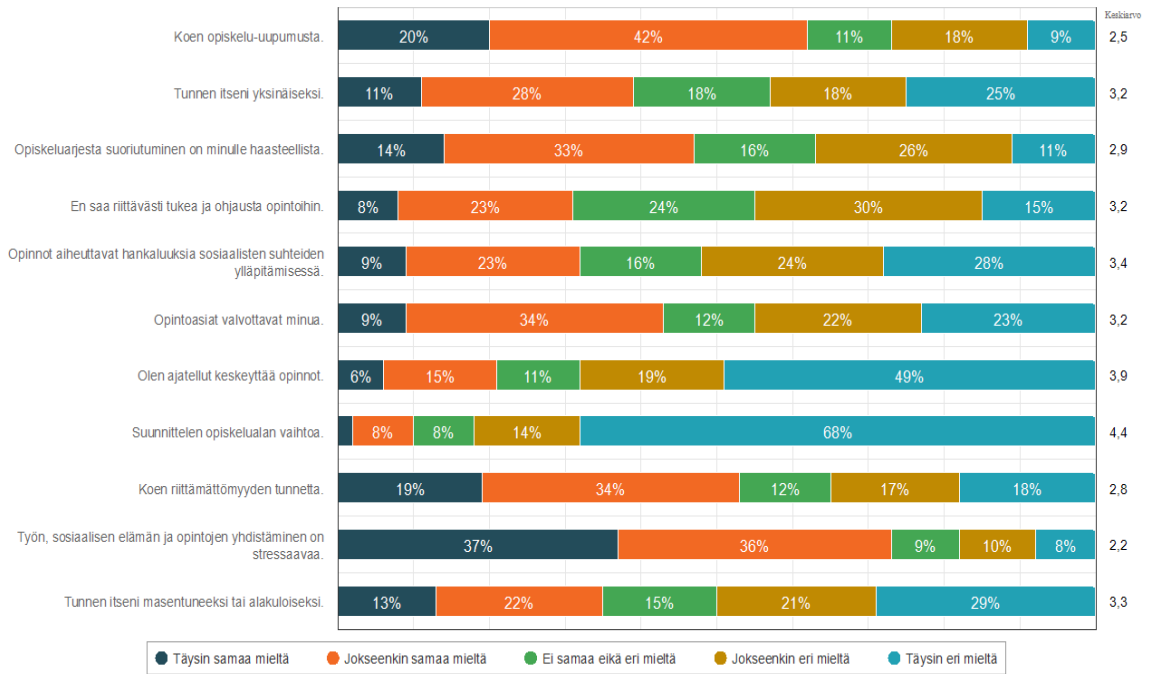
5.2 Opiskelukykyyä vaikuttavia tekijöitä

Opiskelukykyyä vaikuttavat mm. opiskelijan kognitiiviset kyvyt ja erilaiset oppimisen haasteet (YTHS 2022). Todettuja eli diagnosoituja oppimisvaikeuksia selvitettyä vastausten määrä oli 385, koska kysymykseen sai laittaa useamman vaihtoehdon. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoista 74 % (n = 264) ei ollut todettuja eli diagnosoituja oppimisvaikeuksia. Lukuvaikeutta tai muuta oppimisvaikeutta, kuten matematiikan vaikeutta, kielellisiä haasteita tai hahmottamisen hankaluutta kuvasi 16 % vastaajista.

Neuropsykiatrisen oirekuva, kuten ADHD/ADD tai autismikirjon häiriö oli todettu 13 % vastaajista. Aistivammasta raportoi 1 % vastaajista. Muu mikä? -vaihtoehtoon oli vastannut 3 %. Avoimeen vastauskenttään oli vastauksina masennus tai vaikea masennus, keskittyminen, paniikkihäiriö, ahdistuneisuushäiriö, aivoleikkauksen jälkioireet, tutkinnassa oleva ADHD, tapaturmainen muistinlänema ja huono työmuisti.

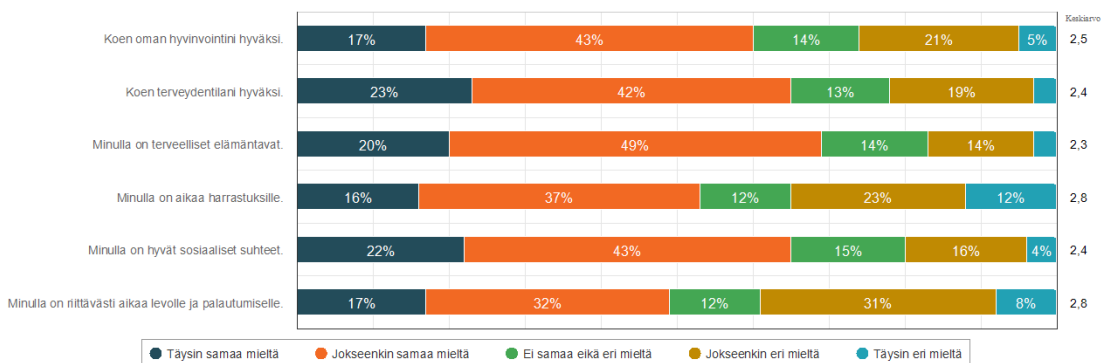
Koetut oppimisvaikeudet eli äkilliset tai hitaasti syntyvät muutokset opiskelutaidoissa tai voimavaroissa vaikuttavat opiskelukykyyä heikentävästi (YTHS 2022). Tutkimuksessani suurimmaksi haasteeksi nousi työn, sosiaalisen elämän ja opintojen yhdistäminen. Sen koki jollain tavalla stressaavaksi 73 % vastanneista. 62 % on tuntenut jonkinlaista opiskeluuupumusta. Noin puolet vastanneista koki jonkinasteista riittämättömyyden tunnetta sekä haasteita opiskeluarjesta suoriutumisen. Myös masennusta

tai alakulua oli kokenut noin kolmasosa. Yli 80 % ajattelee kuitenkin opiskelevansa oikeaa alaa. Vain 21 % vastaajista on harkinnut opintojen keskeytystä. Neljäsosa vastaajista ei avannut mielipidettään tuen ja ohjauksen tarpeesta. (Kuva 6.)

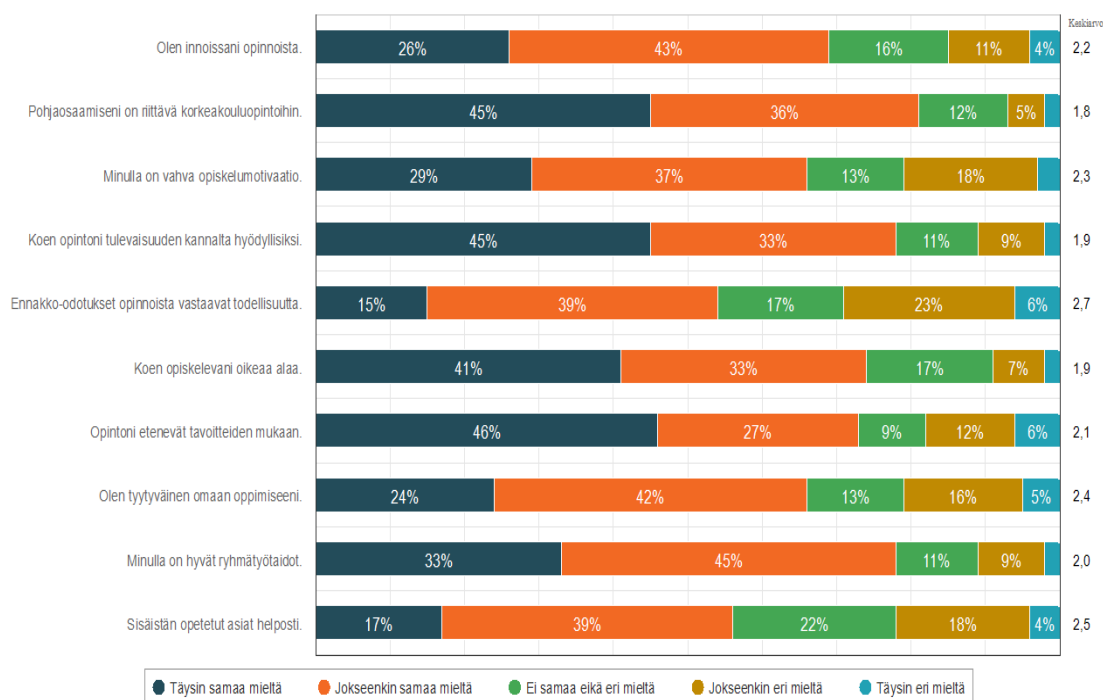
Kuva 6. Opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä (n = 357)

Vaikka vastaajat tunnistavat monenlaisia opiskelukykyä heikentäviä tekijöitä, heillä on elämässään myös monia opiskelukykyä tukevia voimavaroja. Liki 70 %:lla on terveelliset elämäntavat ja puolella vastaajista aikaa jäi myös harrastuksille. Sosiaaliset suhteensa kokee vähintään jollain tasolla hyväksi 65 % vastaajista (kuva 7).

Kuva 7. Voimavarat ja hyvinvointi (n = 357)

Pohjaosaaminen koettiin vähintään riittäväksi ja ryhmätyötaidot riittävän hyväksi korkeakouluopintoihin. Opintonsa tulevaisuuden kannalta jollain tavalla hyödyllisiksi koki lähes 80 % vastaajista. 74 % koki olevansa itselleen oikealla alalla. Yli 70 % vastaajista kertoi opintojensa sujuvan ainakin jokseenkin tavoitteiden mukaan. Opiskeluinnostusta, kantavaa motivaatiota, tyytyväisyyttä omaan oppimiseensa ja riittävän hyvää asioiden sisäistämiskykyä koki noin 60 % vastaajista. Yli puolet koki ennako-odotusten vastanneen opintoja. (Kuva 8.)

Kuva 8. Opiskelutaidot (n = 357)

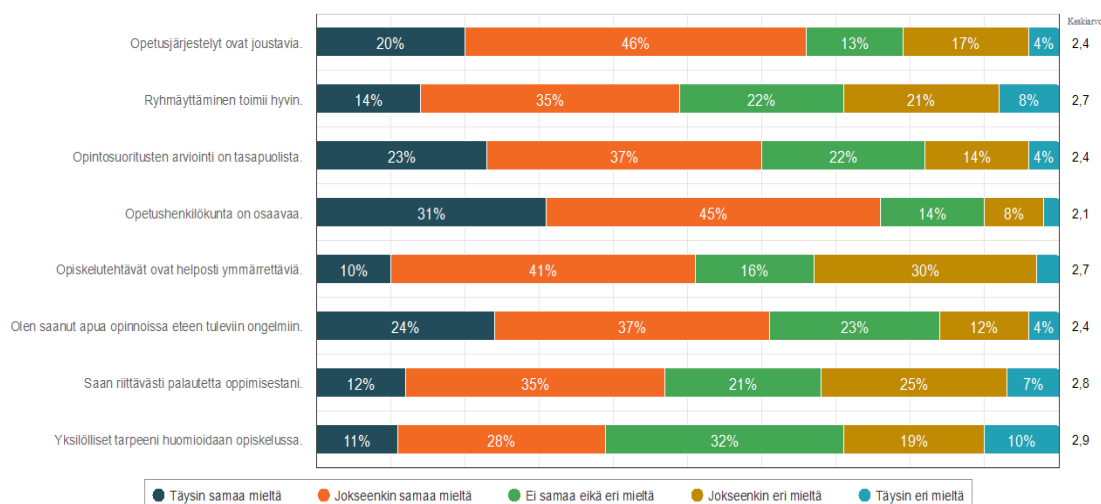
Opetusjärjestelyitä joustaviksi kuvasi 66 % vastaajista. Opetushenkilökunnan osaaminen jakoi mielipiteitä. Vaikka 76 % oli sitä mieltä, että henkilökunta on osaavaa, oli 10 % vastaajista asiasta jollain tasolla eriävä mielipide. Tehtävöhdjeistuksien ymmärtämisen näki reilu kolmannes vastaajista jollain tasolla haastavana. Jonkinasteista yksilöllisten tarpeiden huomioimisen puutetta kuvasi 29 %. Tähän ei kuitenkaan kolmasosalla vastaajista ollut kokemusta puolesta tai vastaan. (Kuva 9.) Näitä asioita oli avattu useiden kommenttien kautta avoimeen kommenttikenttään:

”Välillä tehtävöhdjeistukset ovat sekavia eikä opettaja saa verkko-opinnoissa kiinni. Raivostuttavaa on, että ohjataan laittamaan viestiä Learnin keskustelualueelle eikä opettaja reagoi

kuukauteen esitettyyn kysymykseen. Myös arviointiaikatauluista on välillä opettajan suunnalta lipsuttu. Opiskelijoilta vaaditaan tarkkoja palautuspäivämääriä, mutta opettajan arvioinnissa on parhaimmillaan kulunut 3kk palautuspäivästä.”

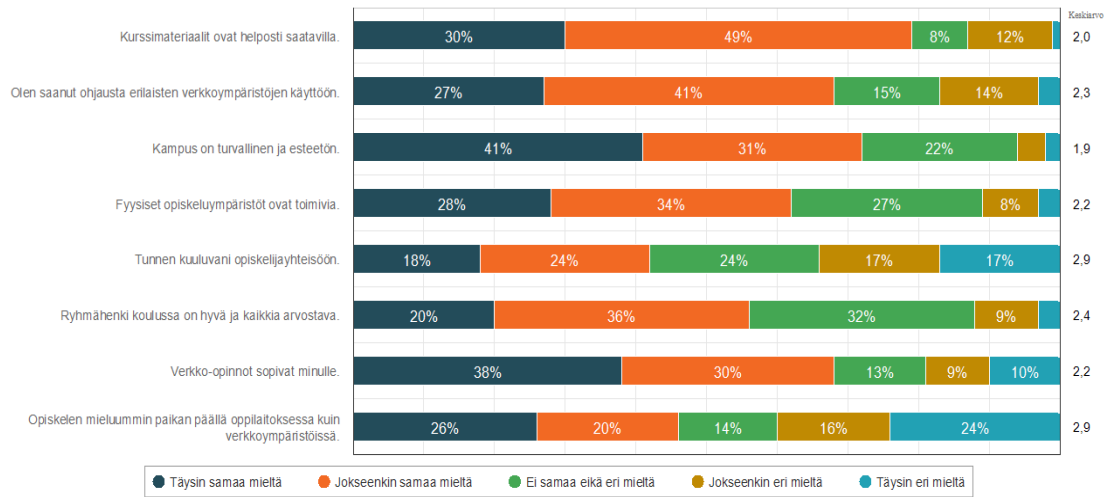
”Yksilöllisiä lähtökohtia opetuksessa ei oteta huomioon ja opiskelijoita tunnutaan aliarvioitavan. Aiempaa osaamista ei tunnusteta ja henkilökunta ei ota vastaan palautetta materiaaleissa olevista virheistä tai tavoista, joilla opintokokonaisuuksia voisi kehittää. Opetus vaikuttaa suoranaisesti jonkun harrastelulta eikä työltä.”

”Opettajat ovat erittäin mukavia ja antavat runsaasti tukea opintoihin. Varsinkin vastuuopettaja on erittäin helposti lähestyttävä ja auttaa kaikessa tarpeellisessa. Kehitettävää olisi tehtävienannon selkeydessä ja siinä, että kaikilla olisi yhtäläinen mahdollisuus saada kursseilla käytettäviä materiaaleja. Nämä asiat kuormittavat ja harmittavat.”

Kuva 9. Opetus ja ohjaus (n = 357)

Kampusturvallisuus nähtiin hyvänä ja fyysiset opiskeluympäristöt olivat suurimman osan mielestä toimivia. Verkko-opinnot ovat nykyajan tapa opiskella ja se mahdollistavat useille opiskelijoille opinnot paikasta riippumatta. Opiskelijoista 68 % koki verkko-opinnot itselleen ainakin jokseenkin sopivaksi opiskelutavaksi. He kokivat myös saaneensa ohjausta erilaisten verkkoympäristöjen käyttöön. 46 % opiskelisi silti mieluummin fyysisesti oppilaitoksessa kuin verkossa. (Kuva 10.)

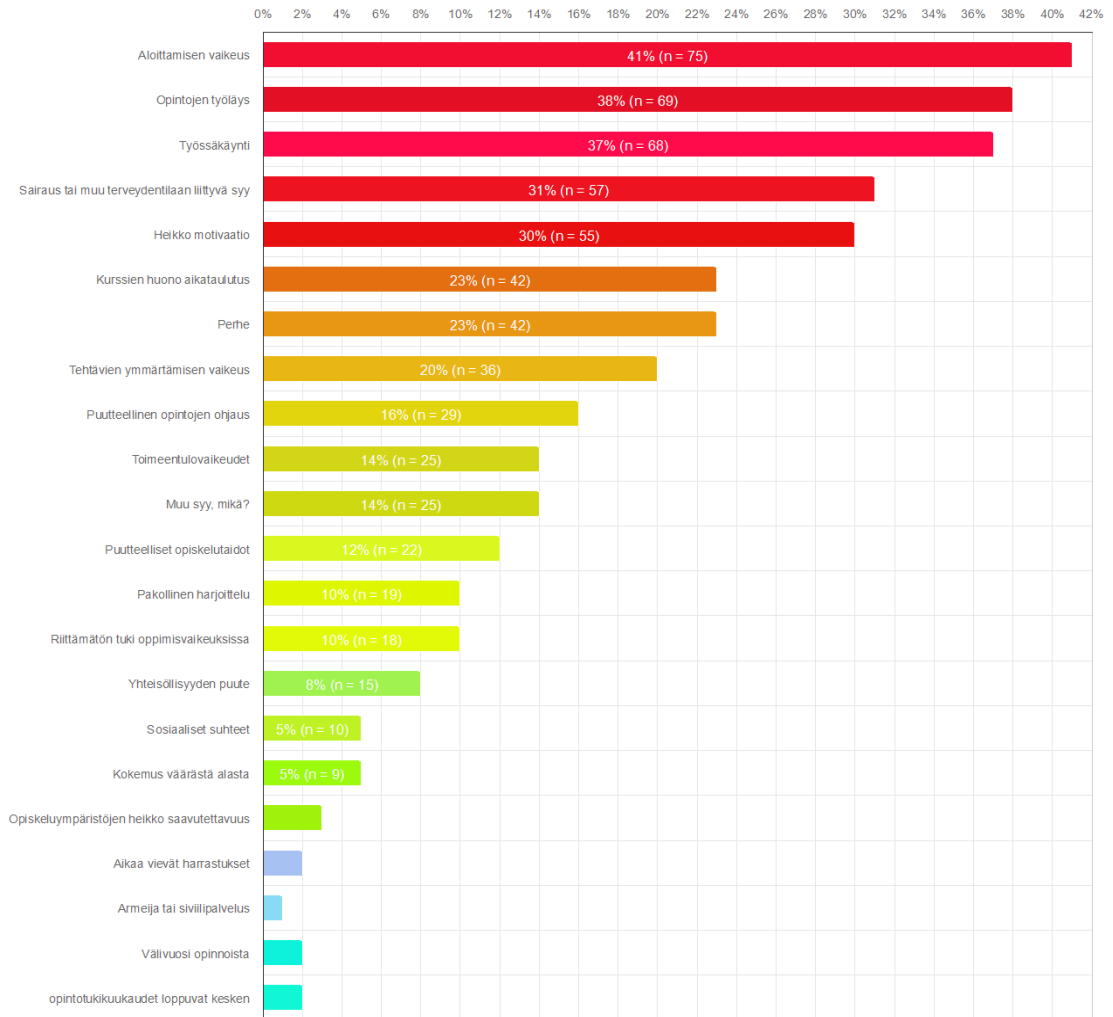

Kuva 10. Opiskeluympäristöt (n = 357)

5.3 Kokemukset omasta opiskelukyvyistä ja siihen vaikuttavista tekijöistä

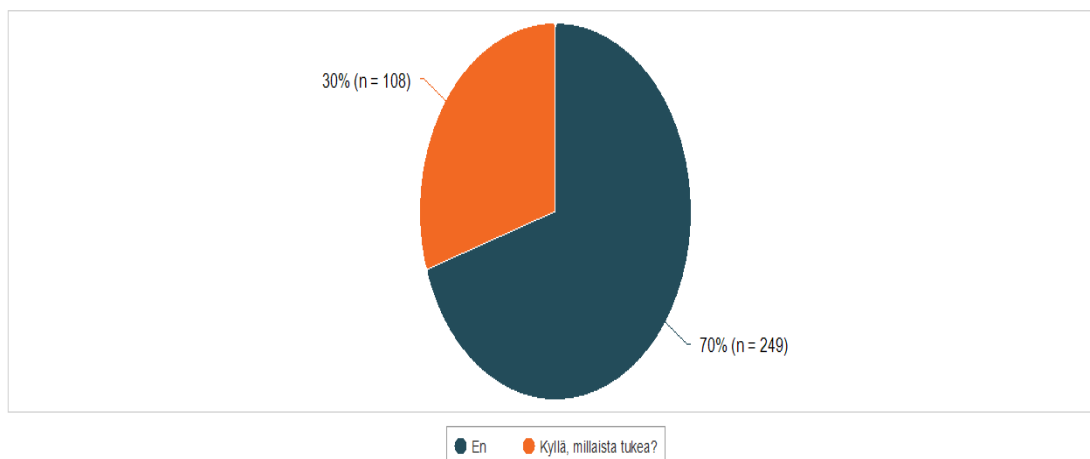
Asteikolla 1-10 kysyttäessä ”*millaisena näet oman opiskelukykyisi?*”, keskiarvoksi muodostui 6,9 ja mediaaniksi 7. Kaksi kolmasosaa vastaajista näkee siis kykynsä suoriutua opinnoista vähintään tyydyttävänä. Opiskelukyky muuntuu esimerkiksi opintojen onnistumisen tai ympärillä tapahtuvan elämäntilanteen mukaan. Se voi myös heikentyä tämän vuoksi, mikä voi vaikeuttaa opintojen etenemistä. (YTHS 2022; Erkkilä & Hämäläinen 2022.)

Tutkimuksessani yleisimmiksi syiksi opintojen viivästymiselle tai keskeytymisen uhalle nousivat aloittamisen vaikeus, opintojen työläisyys, työssäkäynti, erilaiset sairaudet tai sairastumiset ja heikko motivaatio. Myös perhesyyt, kurssien huono aikataulutus ja tehtävien ymmärtämisen vaikeus nousivat korkealle. Puutteelliset opiskelutaidot ja riittämätön tuki vaikuttavat opintojen sujumiseen noin joka kymmenennellä opiskelijalla. *Muu syy, mikä?* -kohtaan oli annettu vastauksiksi muutto, alan vaihto, uupumus, matkustelu, vaikea elämäntilanne, työlääät kirjoitustehtävät, työttömyyskauden asettamat opintopisterajat, taloudelliset vaikeudet, yrittäjänä työn teko, koulukiusaaminen, itsenäisten tehtävien ymmärtämisen vaikeus, monimuoto-opiskelu, vanhempainvapaa, etäkurssien huono saatavuus, sote-alan harjoittelupaikkojen vähyyys ja opinnäytetyön aihe. (Kuva 11.)

Kuva 11. Keskeiset syyt opintojen viivästymiseen, valittavissa 1-5 vaihtoehtoa (n = 184, vastauksia 634)

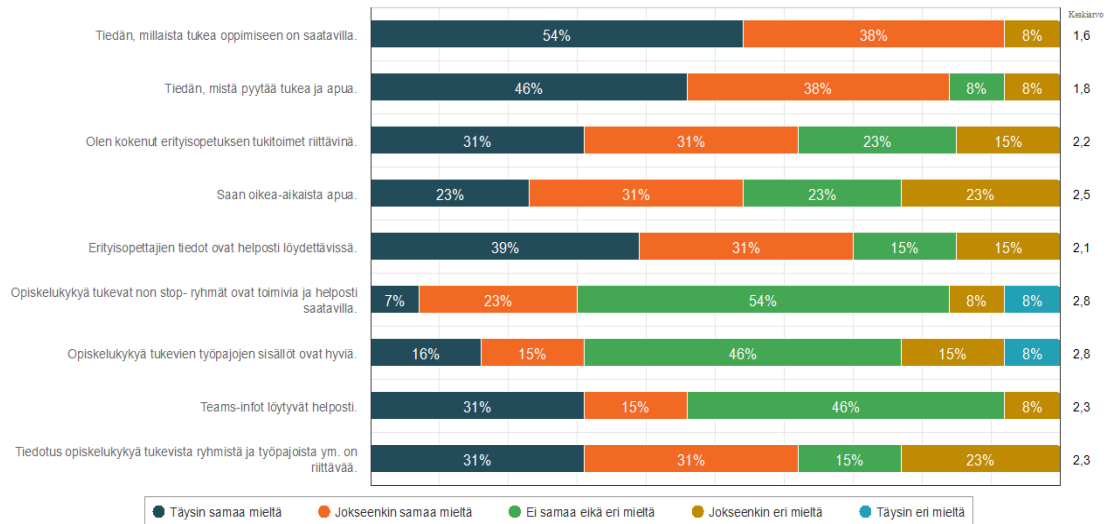
Kolmasosa (n = 108) vastaajista koki tarvetta opiskelukyvyyn ylläpitoon ja tukemiseen (kuva 12). Kysyttäessä avoimissa vastauksissa *millaista tukea*, korostuivat eritoten henkilökohtainen ohjaus tai ohjauskeskustelut. Lisäksi oli mainittu opettajan tuki, terveydenhuollon tuki, sparraus ja tsemppaaminen, digitaidot, tarkemmat tehtävänannot, jaksamisen ja motivaation tuki, psykologin apu, YTHS, ryhmäkeskustelut, tukiopetus, joustavuus ja yksilöllisyyden huomioiminen.

Kuva 12. Opiskelukyvyn ylläpitoon tukea kaipaavien määrä (n= 357)

Avoimeen palautekenttään oli kirjattu koulun puolelta tukitoimia toivovia kommentteja. Toivottiin opettajien puolelta lisäaikaa ja ohjausta havaitessa, että opiskelijalla on haasteita opintojen etenemisessä. Hyvä huomio oli myös se, ettei opiskelijalla ole välttämättä taitoa tai jaksamista koettujen oppimisvaikeuksien kasaantuessa lähteä etsimään apua, vaan ohjausta tulisi saada muutoin. Erityisopettajien toivottiin pitävän enemmän melua itsestään, sillä kokemus on, että opiskelijat joutuvat itsenäisesti perehtymään oppimisen tuen malliin. Kommentoijien mielestä olisi hyvä myös huomioida, että aikuisella ja nuorella on erilaiset elämäntilanteet ja eri tarpeet opinnoissa.

Vastaajista 74 % ei ole kuullut Xamkin oppimisen tuen mallista. Tämän vuoksi vastauksia erityisopettajien palveluihin saatiin vain vähän, 13 kpl. Kuitenkin he, jotka tukea ovat käyttäneet, ovat kokeneet, että tukea on saatavilla riittävästi ja sitä saa melko oikea-aikaisesti. Täysin eriäviä mielipiteitä herätti vain nonstop-ryhmien toimivuus ja saatavuus sekä opiskelukykyä tukevien työpajojen sisällöt. (Kuva 13.) Merkittävää ja huomionarvoista on, että avoimeen palautelaatikkoon tuli 63 vastausta, jotka kertoivat osin karua kieltä tuen tarpeesta ja erilaisista kehityskohteista. Näistä tein koonnin erityisopettajille, jotta heillä on suoraan oppilailta saatu palaute tuen tarpeesta ja esiintyvistä haasteista koko Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun alueella.

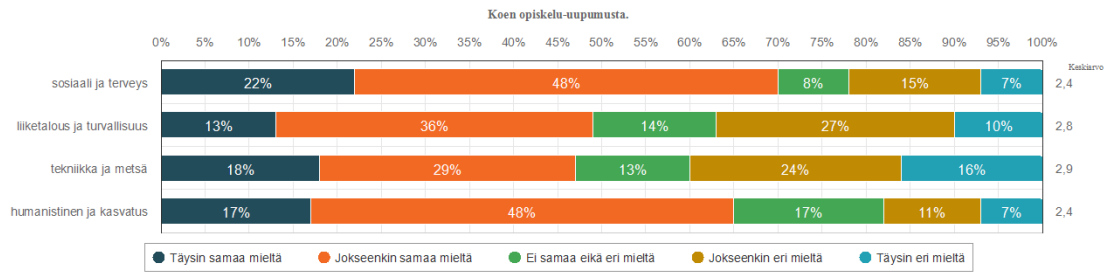

Kuva 13. Erityisopettajien palvelut (n = 13)

5.4 Vertailuja taustatietojen valossa

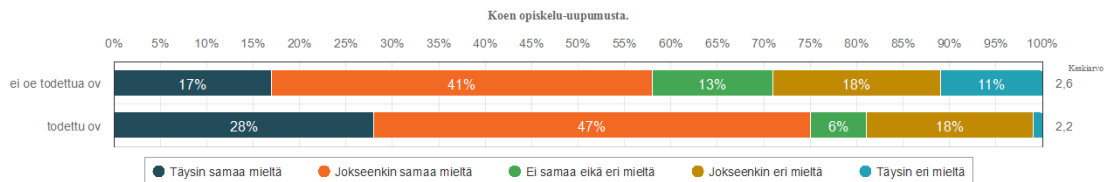
Oppimisvaikeuksista (lukivaikeus ja muu oppimisvaikeus) raportoi miehistä 11 % ja naisista 19 %. Niitä oli eniten nuorimmalla ikäryhmällä eli 20–29 -vuotiailla opiskelijoilla, 27 %. Tämän ikäryhmän vastaajat kuvasivat opintoja eniten viivästyttäväksi tekijöiksi aloittamisen vaikeuden ja heikon motivaation. Yli 30 -vuotiailla syynä olivat aloittamisen vaikeus ja opintojen työläys. Työssäkäynti oli suurin viivästymisen syy yli 40-vuotiailla ja eritoten naisilla, joista 43 % nosti sen yleisimmäksi syyksi. Vanhimmilla ikäryhmillä tärkeiksi syiksi nousivat myös perhe ja erilaiset sairaudet. Todetuista oppimisvaikeuksista raportoineet opiskelijat nostivat kolmen opintoja viivästyttävän asian kärkeen sairauden tai muun syyn, aloittamisen vaikeuden ja tehtävien ymmärtämisen vaikeuden.

Opiskelu-uupumus on voimakkainta naisilla, joista 64 % koki vähintään jonkinlaista uupumusta. Miehiin vastaava oli määrä 52 %. Uupumusta koki eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä humanistisen ja kasvatustieteiden opiskelijat (kuva 14). Näiden alojen opiskelijat kuvasivat opintoja eniten viivästyttäväksi tekijöiksi opintojen työläyden, aloittamisen vaikeuden ja työssäkäynnin.

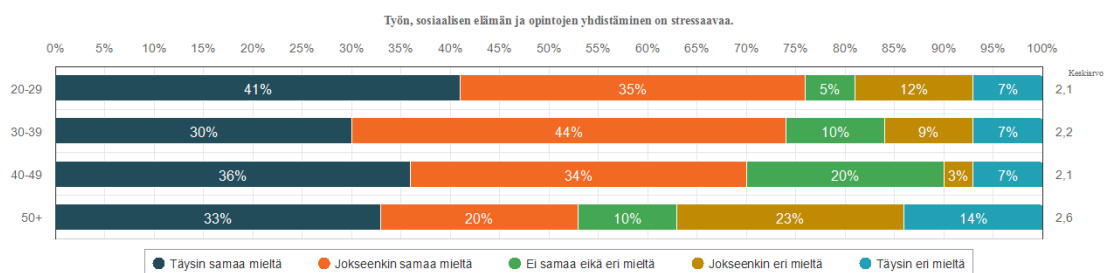
Kuva 14. Opiskelu-uupumuksen kokemus opiskelualoittain (n = 273)

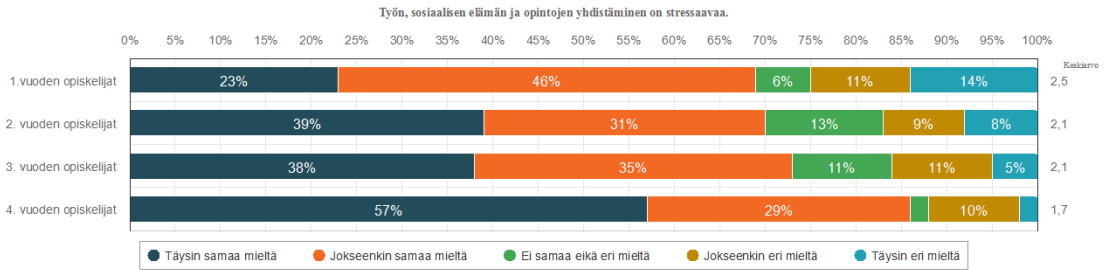
Vertaillen diagnosoitujen oppimisvaikeuksien kokemusta uupumukseen nähdään, että todetut oppimisvaikeudet voivat aiheuttaa enemmän opintojen aikaista uupumusta, sillä 75 % diagnosoituista korkeakouluopiskeluista kuvasi kokevansa sitä (kuva 15).

Kuva 15. Vertailu opiskelu-uupumuksen kokemuksesta ei todettuja ja todettuja oppimisvaikeuksia kokeneilla (n = 379)

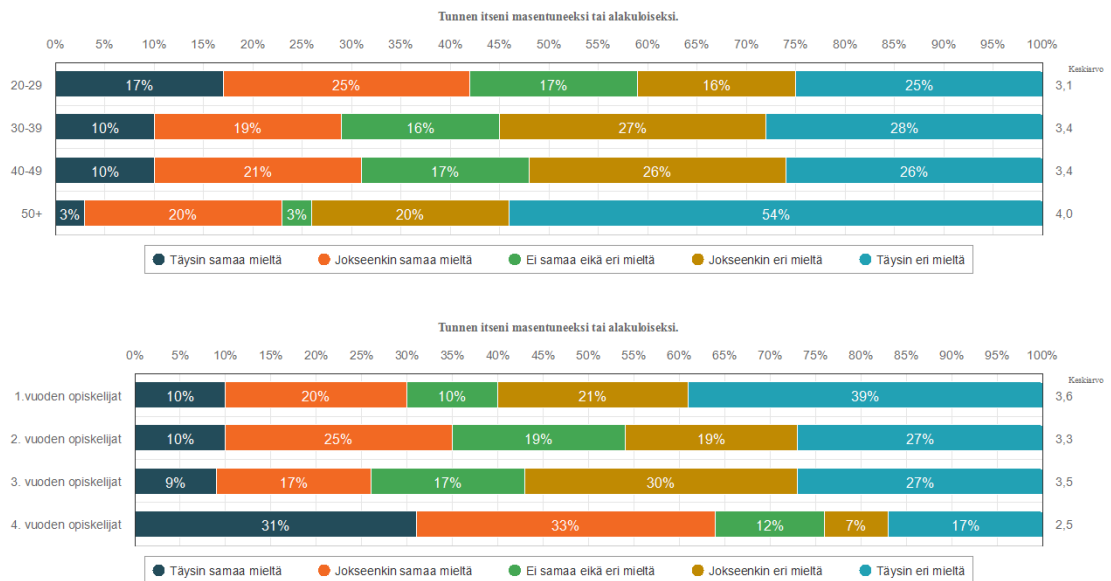
Voimavaransa koki hyväksi suurin osa mutta hyvinvoinnin kokemus väheni opintojen edetessä ollen 1. vuoden opiskelijoilla 64 % ja neljännen vuoden opiskelijoilla enää 42 %. Myös terveydentilan tai terveellisten elämäntapojen koettiin kärsivän opintojen jatkuessa pidempään. Työn, sosiaalisen elämän ja opintojen yhdistäminen oli stressaavaa kaikille ikäryhmille. Stressaavuutta koki kuitenkin vähiten vanhimmat ikäryhmät. Stressikokemuksen määrä kuitenkin kasvoi opintojen edetessä, sillä sitä koki ensimmäisen vuoden opiskelijoista ainakin jossain määrin 69 % ja neljännen vuoden opiskelijoista jo 86 %. (Kuva 16.)

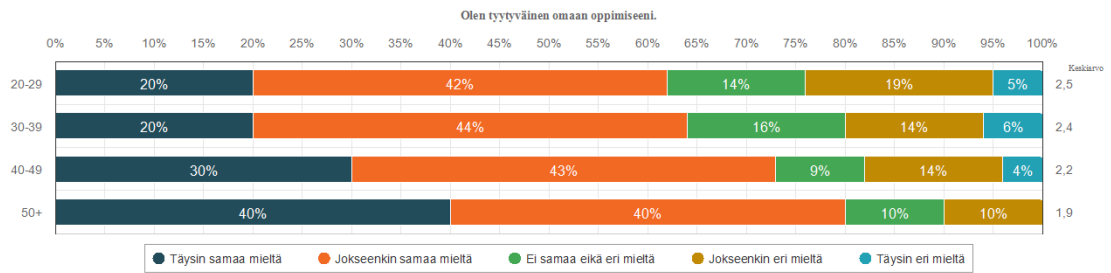
Kuva 16. Opiskelujen aikaisen elämän stressikokemukset ikäryhmittäin (n = 357) ja opiskeluvuosittain (n = 348)

Diagnosoiduista oppimisvaikeuksista raportoineista 60 % koki riittämättömyyden tunnetta, masennuksen ja alakulon tuntemuksia kuvasi 47 %. Heistä opiskeluarjesta suoriutumisessa koki haasteita 61 %, kun se kaikilla opiskelijoilla oli 47%. Masennuksen ja alakulon kokemuksia tunsivat vähiten vanhemmat ikäryhmät. Tällaiset tuntemukset kuitenkin kasvoivat opintojen edetessä, sillä 1.vuoden opiskelijoilla sitä oli 30 %, kun 4. vuoden opiskelijoilla sitä koki jo 64 % (kuva 17).

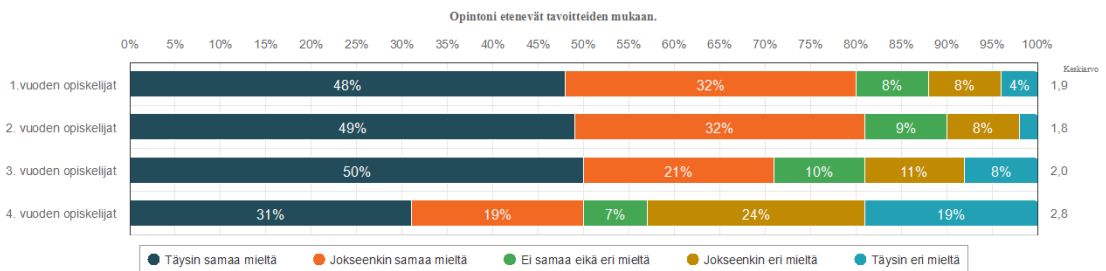
Kuva 17. Masennuksen ja alakulon kokemukset ikäryhmittäin (n = 357) ja opiskeluvuosittain (n = 348)

Kaikissa ikäryhmissä noin puolet vastaajista koki ainakin jokseenkin vahvaa motivaatiota ja yli 70% tunsivat opiskelevansa itselleen oikeaa alaa. Omaan oppimiseensa tyytyväisten määrä kasvoi tasaisesti iän karttuessa, sillä nuorimmassa ikäluokassa siihen vähintään jokseenkin tyytyväisiä oli 62 % ja vanhimmassa ikäluokassa jo 80 %. (Kuva 18.)

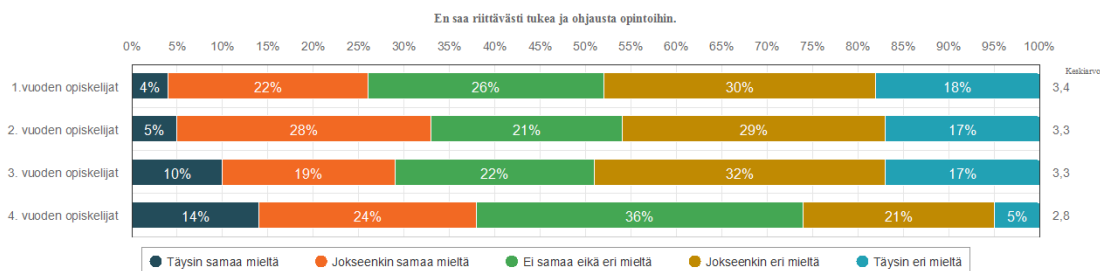
Kuva 18. Tyytyväisyys oppimisen kokemukseen ikäryhmittäin (n = 357)

Oppimisestaan riittävästi palautetta koki saavansa eniten ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat. Heistä puolet oli riittävän palautteen kannalla. Kolmannen vuoden kohdalla tapahtui notkahdus, sillä heistä enää 37 % oli samaa tai jokseenkin samaa mieltä riittävästä palautteen määrästä. Samalla myös opintojen etenemiseen tyytyväisten määrä väheni selkeästi sitä mukaa, mitä pidemmälle opinnot ovat jatkuneet. (Kuva 19.)

Kuva 19. Opintojensa etenemiseen tyytyväisten määrä opiskeluvuosittain (n =348)

Erityisopetuksen kannalta huomioitavaa on, että 32 % eli kolmannes opiskelijoista ei ollut samaa tai eri mieltä yksilöllisten tarpeiden huomioimisesta. Yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen tyytyväisimpiä olivat humanististen ja kasvatustieteiden opiskelijat, joista 67 % oli siitä jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Liiketalouden ja turvallisuuden sekä tekniikka- ja metsäalan opiskelijoiden kohdalla ei samaa tai eri mieltä olevien määrä on suuri, yli 40 %. Samoin noin neljännes vastaajista ei ollut samaa tai eri mieltä tuen ja ohjauksen saannin kokemuksesta. Ei samaa tai eri mieltä olevien määrä on suurin pisimpään opiskelleilla. (Kuva 20.) Tämä kuvastaa sitä, ettei tuen tarvetta joko tunnusteta, siihen oikeutusta ei tiedetä tai siitä ei ole vielä lainkaan tietoa.

Kuva 20. Tuen ja ohjauksen saannin kokemukset opiskeluvuosittain (n = 348)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Keskiarvoisesti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opiskelukyky on tyydyttävä asteikolla 1-10. Tutkimustulokset ovat samansuuntaisia valtakunnallisiin tutkimustuloksiin eli he ovat terveydentilaansa kohtuullisen tyytyväisiä ja kokevat hyvinvointinsa hyväksi, aikaa on myös levolle ja palautumiselle. (vrt. KOTT 2021, Allianssi 2022.) Samalla 35 % XAMK:n opiskelijoista silti kokee, ettei harrastuksille jää tarpeeksi aikaa. Tämä kertoo siitä, että ammattikorkeakouluopinnot ovat vaativia ja laaja-alaisia. Ne vaativat paljon myös itsenäistä työskentelyä, joka yleensä on pois vapaa-ajasta. Opiskeluajasta suoriutumisen kokee kuitenkin hieman helpommaksi yli 30-vuotiaat opiskelijat ja määrä suurenee iän karttuessa. He ovat myös nuoria motivoituneempia ja heillä ennakkoodotukset vastaavat paremmin opintoja. Nuoremmille opiskelijoille voi vaikuttaa opiskelumotivaatioon, opintoihin kiinnittymiseen ja voimavarojen heittelyyn opintojen työläys ja arjen, sosiaalisen elämän ja opintojen yhdistämisen vaikeus.

Xamkin opiskelijat kokevat opiskelutaitonsa hyväksi, pohjaosaamisen riittäväksi korkeakouluopintoihin mutta todettujen oppimisvaikeuksien voidaan katsoa vaikuttavan herkemmin uupumisen kokemukseen. Nuoret, 20-29-vuotiaat opiskelijat kokevat useammin riittämättömyyden tunnetta kuin vanhemmat opiskelijat. Stressi ja riittämättömyyden tunne kasvavat opintojen edetessä ja mahdollisesti viivästyessä koettujen oppimisvaikeuksien takia. Opiskeluinnostus ja motivaatio laskevat sekä palautuminen heikkenee opintojen jatkuessa yli kolmannen vuoden. Xamkin opiskelijat ovat kuitenkin sitoutuneita opintoihin, sillä vain harva ajattelee keskeyttämistä tai alan vaihtoa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoilla myös oman hyvinvoinnin kokemus heikkenee opintojen jatkuessa pidempään, mikä vaikuttaa opiskelukykyyneen heikentävästi. Heistä 62 % on kokenut jonkinlaista opiskelu-uupumusta. Naiset uupuvat opinnoissaan miehiä useammin, samoin todettuja oppimisvaikeuksia raportoineet opiskelijat. Tämä on selkeästi enemmän kuin KOTT-tutkimuksissa, jossa opiskelu-uupumuksesta raportoi noin kolmannes opiskelijoista, naisista 40 % ja miehistä 29 %. Uusimmassa KOTT-tutkimuksessa määrä on vielä hieman laskenut vuodesta 2021. (Pohjola, Parikka, Kekäläinen & Holm 2025.) Psykkisen kuormittuneisuuden määrä on kuitenkin samankaltainen kuin valtakunnallisessa tutkimuksessa. Kuormittavuus kasvaa opintojen jatkuessa mutta vanhemmat opiskelijat suoriutuvat opiskelutarjasta hieman keveämmin kuin nuoret. Tämä kertonee elämäkokemuksen myötä karttuvasta resilienssistä ja itsemyötätunnon sekä itsensä johtamisen kokemuksesta. Olisi erittäin tarpeellista tukea opiskelutaitoja koko opintojen ajan suunnitelmallisesti ja erilaiset tarpeet ja elämänvaiheet huomioivasti, kuten Juusola (2023) ja Kujala ym. (2013) painottavat tutkimuksissaan.

Tutkimukseni mukaan todettujen oppimisvaikeuksien määrät ovat samankaltaisia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoilla kuin aiemmissakin tutkimuksissa. KOTT (2021) tuloksissa toimintarajoitteita opiskelukykynsä jollain osa-alueella oli kokenut viidennes vastaajista ja oppimisvaikeuksista raportoi kaikkiaan noin 17 % ammattikorkeakouluopiskelijoista. KOTT (2024) myös kertoo neuropsykiatristen oirekuvien määrän kasvavan ja niiden yli kaksinkertaistuneen vuoden 2021 tuloksista. Tämä johtuu hoitoon hakeutumisesta ja diagnoosien lisääntymisestä aikuisväestöllä. (Pohjola, Parikka, Kekäläinen & Holm 2025.) Tämä tulee näkymään jatkossa tämän kaltaisissa opiskelijatutkimuksissa. Sen takia on hyvä, että Xamkissa on herätty opiskelijoiden tuen tarpeisiin ja toimintaa kehitetään.

Vaikka Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat motivoituneita ja selkeästi kokevat hakeutuneensa opiskelemaan oikeaa alaa, niin opintoja hankaloittavat useimmiten aloittamisen vaikeus ja opintojen työläys. Tämä näkyy eniten pidempään opiskelleilla ja oppimisvaikeuksia raportoineilla opiskelijoilla, kuten Rinne ym. (2021) ovat myös havainneet. Työssäkäynti tai

perhe nousevat myös opintojen etenemiseen vaikuttaviksi tekijöiksi. Xamkin opiskelijoilla ikä, elämäntilanne ja opintojen vaihe vaikuttavat tuen ja ohjauksen tarpeeseen, kuten Erkkilän ja Hämäläisen (2022) tutkimus kertoo. Tutkimukseni vastaajista lähes puolet ei ole kokenut itseään yksinäiseksi, mikä on reilusti enemmän kuin KOTT (2021) -tutkimuksessa. Tämän voi ajatella johtuvan myös tutkimukseni ikäjakaumasta eli yli 30-vuotiaiden suuresta määrästä. Heillä voi olla parisuhde tai perhettä, joten yksinäisyyden kokemus voi olla erilaista kuin nuoremmilla.

Kysyttäessä erityisopettajien palveluista tutkimuksesta käy mielestäni selkeästi ilmi se, että erityisopetusta on ollut tarjolla Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa kunnolla vasta reilun vuoden ajan. Siitä ole tietoisuutta vielä tarpeeksi tai ei tunnisteta sitä, että tukea saisi myös ilman diagnooseja. Myöskään oppimisvaikeuksista diagnosoidut eivät aina tiedä tuen saannin mahdollisuudesta. Avointen vastausten perusteella erityisopetukseen hakeutuminen koetaan myös osin työlääksi. Erityisopettajien tiedot tulisi olla helposti löydettävissä ja tietoisuutta Xamkin tuen mallista olisi syytä korostaa varsinkin aloittaville opiskelijoille, jotta siitä saadaan tietoisuus heti opintojen alussa. Ei olisi haittaa myöskään siitä, että tuen saatavuutta korostettaisiin jollain tasolla Xamkin verkkosivuilla, joita opiskelijat tutkivat jo opintoihin hakuvaiheessa. Tällä olisi korkeakoulun vetovoimaa nostava vaikutus. Tulisi korostaa myös sitä, että tukea on saatavilla koko opintojen ajan eikä siihen tarvitse diagnoosia. Xamkin oppimisen tuen malli on tarkoitettu matalan kynnyksen palveluksi mutta se ei selkeästi vielä näy opiskelijoille riittävästi.

Samoin notkahdusta kolmannen vuoden opiskelijoiden kuormituksessa ja stressaavuuden kokemuksessa on hyvä tutkiskella. Kun opiskelijat itse eivät tunnista koetuista oppimisvaikeuksista syntyviä oppimisvaikeuksia eivätkä osaa niihin hakea apua, opiskeluhuollon ja opiskeluhuvinvoinnin palveluiden merkitys ja esillä olo korostuu. Opettajilta toivotaan enemmän tuen tarpeen tunnistamista ja ohjausta palveluiden piiriin. Opetushenkilöstölle on syytä lisätä tietoisuutta siitä, että opintojen viivästyessä syystä tai toisesta, opiskelija voidaan ohjata koulun oman tuen piiriin eikä sitä tarvitse kuormituksen alaisena yrittää itse etsiä. Tähän voitaisiin etsiä valmiita tai räätälöidä sopivia täydennyskursseja opettajille, joissa ohjataan heitä tunnistamaan paremmin

erilaiset syyt ja seuraukset opiskelijan oppimisvaikeuksista ja opiskelukyvyn heilahteluista.

6.1 Reliabiliteetti ja validiteetti

Ammattikorkeakoulututkimuksille on haettava tutkimuslupa, joka on asianmukaisesti tallennettu opiskelijarekisteriin, tarpeen mukaan tietosuojalomakkeen kanssa. Tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan reliabiliteetin ja validiteetin käsitteillä. Näillä tarkoitetaan luotettavuuden arviointia eli sitä, että saadut tulokset ovat oikeita, ratkaisut perusteltavissa ja tutkimus on toistettavissa. (Kananen 2015, 343.) Kananen (2015, 349) mukaan luotettavuutta voidaan vain arvioida, sitä ei voida mitenkään laskea. Uusintamittauskaan ei takaa luotettavuutta, sillä ilmiöt ovat ajan mukaan muuntuvia ja tutkimus itsessään vaikuttaa uusintatutkimukseen, vaikka tutkittavat olisivat samoja.

Tarkoituksena on mitata sitä, mitä tutkimusongelmassa kysytään (Vilkkä 2019b, luku 7). Tutkimuksessani pätevyys ja yleistettävyyden eli validiteetti on hyvä, sillä tulokset ovat samankaltaisia kuin aiemmissa tutkimuksissa. Tutkimuksen kysymykset ja väittämät on myös aiemmin tehdyistä, laajoista, valtakunnallisista tutkimuksista omaan käyttöön muokattuja. Ne myös ovat kaikille vastaajille samat ja ne oli ymmärretty kuten oli tarkoitettukin. Aineisto vastaa kysymyksiin hyvin yleisellä tasolla mutta erityisopetusta koskevien väittämien vastausmäärä jäi liian pieneksi ollakseen mitattava. Tutkimus voidaan kuitenkin muokata tehtäväksi uudelleen missä tahansa Suomen ammattikorkeakoulussa, mikä lisää reliabiliteettia eli luotettavuutta (Kananen 2015, 349).

Määrällisen tutkimuksen teossa on omat haasteensa. Reliabiliteettia heikentää pieni vastausprosentti (Vilkkä 2019b, osa IV). Vastausprosentin suurentamiseksi olisi voinut auttaa, että kyselyn olisi voinut tallentaa ja jatkaa myöhemmin. Tätä mahdollisuutta ei nyt annettu. Kysely oli tarkoitettu vain amk-tutkinto -opiskelijoille, joten sekin voi näyttäytyä vastaamisen aloittaneiden ja loppuun saattaneiden eriävissä määrässä. Otos kuitenkin edustaa perusjoukkoa, sillä vastaajina oli eri-ikäisiä ja kaikkia sukupuolia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa eri aloilla opiskelevista (Vilkkä

2019b, osa IV). Kyselylle olisi myös riittänyt reilu viikko vastausajaksi, sillä suurin määrä vastauksia tuli ensimmäisen viikon aikana.

Vilkan (2019b, osa IV) mukaan pätevyiden arvioinnissa voidaan pohtia puuttuvien tietojen määrän vaikutusta tuloksiin. Jälkikäteen ajateltuna kyselyssä olisi ollut tarpeen muotoilla esimerkiksi opetusjärjestelyjä koskevat kysymykset niin, että kokonaan verkossa suorittaville olisi ollut hyppykysymykset vain heitä koskevana. Nyt kaikki kysymykset eivät olleet relevantteja kokonaan verkossa opintonsa suorittaville. Toisaalta tässä kohdin oli hyvä vastausvaihtoehto ”ei samaa eikä eri mieltä”, sillä avoimesta palautteesta kävi ilmi, että esimerkiksi monimuoto-opiskelijat olivat valinneet sen, koska lähiopintoja on vain vähän ja fyysiset ympäristöt jäävät siten hieman vieraksi.

Lindholm (2019a) kuvaa, että keskimäinen arvo ”ei samaa eikä eri mieltä” ei kerro oikein mitään. Hänen mielestään sillä ei ole oikeaa merkitystä. Olisi siis hyvä pyytää ihmistä olemaan selkeästi jotain mieltä. Jättämällä Likertin väittämäasteikko neliportaiseksi olisi voitu ”pakottaa” opiskelijat ottamaan kantaa omaan henkilökohtaiseen opiskelukykyynsä. Vastausvaihtoehto ”en tiedä” jätettiin tämän vuoksi kokonaan pois. Tällä valinnalla saatiin paremmin vastaajilta omaan opiskelukykyynsä jokin tunne tai mielipide.

Toisaalta väittämien muotoiluun olisi voinut kiinnittää enemmän huomiota ja näin asettelulla saada enemmän mielipideitä suoraan puolesta tai vastaan. Tässä näkyy tutkijan kokemattomuus ja määrällisen tutkimuksen kompastuskivet, joista suurimmat olivat pieneksi jäänyt vastausprosentti, kysymysten sopivuus kaikille vastaajille, kysymysten muotoilu ja saman asian kysyminen usealla eri tavalla.

6.2 Jatkotutkimusehdotukset

Vaikka tämä oli määrällinen tutkimus, niin parhaan materiaalin erityisopettajien avuksi toi avoin palautelaatikko kyselyn lopussa. Tällaiselle laadulliselle tutkimukselle olisi mielestäni tilausta erityisopetuksen kehittämisen kannalta korkea-asteella koulukohtaisesti. Tulokset kertovat, että niin erityiselle tuelle kuin opiskelukykyä tukeville palveluille on tarvetta, mutta tietoisuus on huono

ja asiaa vaivaa jonkinlainen hajanaisuus. Myöskään opettajat eivät aina tunnista todettuja tai koettuja oppimisvaikeuksia eivätkä osaa ohjata opiskelijoita tuen piiriin. Tämä johtuu osin myös siitä, että erityisopetukseen panostaminen on vasta alussa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa.

Allwell?-opiskelijakysely (2019) on Aalto-yliopistossa opiskelijoille tehtävä kysely, jossa kartoittaa toisen vuoden kandidaatti- ja ensimmäisen vuoden maisteriopiskelijoiden opiskelukykyä ja hyvinvointia. Kysely pohjautuu opiskelukykymalliin ja antaa opiskelijoille mahdollisuuden kertoa näkemyksiään siihen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimukseni mukaan kolmannen vuoden kohdalla opiskelukyvyssä näkyy notkahdus. Sen vuoksi olisi mielestäni syytä kehittää Xamkille oma opiskelijakysely, jossa kartoitettaisiin toisen opiskeluvuoden jälkeistä opiskelukykyä. Näin tehden pitkäkestoisella ja jatkuvalla seurannalla saataisiin parannettua niin yleisopetuksen, erityisopetuksen kuin opiskelijahyvinvoinninkin palveluiden toimivuutta sekä parantaa näiden yhteistoimijuutta.

Myös teoreettisessa viitekehysessä hyvinvointi on henkilökohtainen tunne ja tila, joka muuntuu ja muokkaantuu ajan, paikan, kokemusten ja esimerkiksi terveydentilan mukaan. Siksi mittaamisen tulee olla systemaattista ja jatkuvaa, olipa kyse sitten ihmisten hyvinvoinnin tilasta pandemian jälkeisessä ajassa tai opiskelijoiden hyvinvoinnin kokemuksista. Pitkäjänteisellä mittaamisella voidaan kuvata myös yhteiskunnallista muutosta.

Tieteellisen tekstin lukeminen, sisäistäminen ja tuottaminen voi olla oppimisvaikeuksista diagnosoiduille todella haastavaa ja tähän voi tarvita pitkäkestoista tukea koko korkeakouluopintojen ajan. Xamkissa on opiskelutaitoja ja opiskelukykyä tukevia kursseja, erilaisia työpajoja ja keskusteluryhmiä jo tällä hetkellä saatavilla. Niiden saatavuutta tulee entisestään lisätä, sillä eniten opiskelijat kaipasivat ohjauskeskusteluita ja esimerkiksi konkreettista apua matematiikan tehtäviin tai oppimistehtävien ymmärtämiseen. Tuen tarpeita on alakohtaisesti eri tavalla, joten ensin tulee selvittää esimerkiksi yllä mainitulla opiskelijakyselyllä tuen tarpeet ja sen jälkeen räätälöidä tukitoimet myös eri alojen tarpeita vastaaviksi.

Tutkimukseni kertoo, että Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoista 30 % kaipaa opiskelukyvyyn ylläpitoon apua. Eniten kaivattiin ohjauskeskusteluita, ohjausta ja tsemppaamista. Avoimessa palautteessa korostui vielä ohjaus ja tuki opinnäytetyön aikana. Korkeakoulussa on 12 000 opiskelijaa, joten yleistäen 4000 opiskelijalla olisi tuen tarvetta. Kolmelle erityisopettajalle tämä on haasteellinen vastattava. Monimuoto-opiskelijalla tuen tarve voi vielä korostua, sillä he ovat ison osan opiskeluaikasta vain verkon välityksellä ohjattavia, eikä siis helposti ja nopeasti saatavia lähikontakteja välttämättä ole. Opettajat vastaavat palautteen mukaan usein viiveellä ja apua ei saa oikea-aikaisesti. Tällöin voisi ajatella alumni- ja tutortoimintaa uudelta kannalta. Opiskelijoilla voisi olla alumneista eli valmistuneista opiskelijoista valittuja omaohjaajia, joiden avulla saataisiin tuettua esimerkiksi raskaassa ja pitkään kestävässä opinnäytetyöprosessissa opiskelijoita. Heiltä saisi käytännön ohjausta, tsemppaamista ja tukea prosessin eri vaiheissa ja lisäksi uskoa siihen, että kaikesta suoriutuu. Olisi pohdinta-apu, jolle kertoa prosessin tuskaisetkin vaiheet. Omaohjaajan tuki olisi esimerkiksi reaaliajassa Whatsapp-ryhmässä, jolloin kynnyksellä kysyä apua olisi matala ja ohjeistus nopeaa.

Verkko-opintoja piti itselleen hyvänä tapana opiskella lähes 70 % Kaakkois-Suomen ammattikorkeakouluopiskelijoista, mutta vanhemmissa ikäryhmissä eli yli 40-vuotiaissa opiskelijoissa lähes 30 % koki, ettei se ole saanut riittävästi ohjausta erilaisten verkkoympäristöjen käyttöön. Näille opiskelijoille ei myöskään ole hyötyä verkossa toimivassa erityisopetuksesta, jos tekniikkaa ei osata hyödyntää tai sen käyttö on haasteellista. Opiskelijoiden digitaidoissa voi olla verkkoympäristön nopean kehityksen vuoksi jatkuvaa päivittämisen tarvetta. Digitaitokursseja ja digitukea opiskelijoille on hyvä olla tarjolla pitkin opintoja, sillä vaikka opiskelijat ovat keskimäärin osaavia netin käyttäjiä, eri-ikäisillä opiskelijoilla voi olla erilaiset tarpeet. Tämä on tärkeää myös siksi, että verkko-opetus tulee jatkossa lisääntymään kaikissa korkeakouluissa ja myös Xamkin opettajien on oltava tässä kehityskulussa hereillä. Myös opettajien digiosaamista ja verkko-opetuksen kehitystarpeita olisi tutkimukseni mukaan syytä selvittää.

Verkko-opintoalustan toiminnasta oli paljon kommentteja avoimessa palautteessa. Niissä moitittiin Learn-alustoja sekaviksi, niillä on väärää tietoa

ja ne ovat hankalia ja monimutkaisia käyttää, opettajilla on hyvin vaihtelevat taidot verkko-opetukseen ja siten tämä kaikki vaikuttaa opiskelijoiden keskittymiseen, motivaatioon ja jaksamiseen heikentävästi. Olisi tarpeen tehdä verkko- ja hybridiopiskelijoille oma tutkimuksensa. Näin voitaisiin kehittää verkko-opiskelupohjaa yhä toimivammaksi, mikä sujuvoittaisi opintoja ja tukisi opiskelukykyä ja parantaisi saavutettavuutta.

Opiskelijat tarvitsevat monenlaista tukea ja ohjausta opiskelukyvyn ylläpitämiseen ja koettujen oppimisvaikeuksien tunnistamiseen koko opintojen ajan. Myös ei diagnosoitujen mutta havaittavissa olevien todettujen oppimisvaikeuksien tutkimukseen ohjauksessa tarvitaan tulevaisuudessa henkilöstön, opiskelijahuollon ja terveydenhuollon sujuvaa yhteistyötä. Opetuksen tulisi olla laadukasta ja kurssimateriaalien helposti saatavilla sekä ymmärrettäviä, jolloin opiskelijat eivät turhaan kuormitu monimutkaisista tehtävistä tai uusista toimintatavoista kursseilla. Myös yhtenäisyyttä ja selkeyttä verkkokursseihin toivottiin sekä opettajilta opiskelijoiden kokonaiskuorman näkemistä. Opiskelijoilla voi olla paljon kursseja yhtä aikaa ja näin ollen joustavuus opinnoissa on syytä huomioida. Myös aikataulutusta ja kurssitarjontaa etänä on edelleen kehitettävä avoimen palautteen perusteella. Avointa palautetta voisi kerätä esimerkiksi pakollisella kurssipalautteella ja itsereflektiolla jokaisen kurssin päätteeksi, yhtenä kurssitehtävänä.

Tällä hetkellä esimerkiksi opiskeluhyvinvoinnin ja erityisopettajien tiedot ovat hieman vaikeasti löydettävissä. Opiskelijoille avataan opintojen alkaessa Learnin opiskeluympäristöön ohjauskurssi, joka kulkee opiskelijan mukana koko opintojen ajan. Tälle alustalle voitaisiin luoda opiskelukykyä ja sen monimuotoisuutta käsittelevä välilehti, josta löytyisivät tiedot opiskelukykyyn vaikuttavista tekijöistä, kootusti tiedot, mistä hakua apua ja neuvoja sekä opiskeluhyvinvoinnin, erityisopettajien, YTHS:n, Nyyti Ry:n ym. opiskelukykyä tukevien toimijoiden yhteystiedot kootusti. Tälle välilehdelle olisi aina mahdollista palata ja tiedon löytyminen voisi helpottaa. Kurssialustan välilehteä voisi päivittää muutoksissa. Sen tuottaminen voisi olla esimerkiksi osa kehittämisopinnäytetyötä tai yhteistyö Juvenian kanssa.

Riittäväillä opiskelutaidoilla, opiskeluympäristön toimivuudella, ohjauksella ja opetuksella voi katsoa olevan opiskelukyvyn pysyvän mielekkyyden kannalta merkitystä. Se on kuitenkin jokaisella henkilökohtaisin kykyihin ja ominaisuuksiin liittyvä asia, joka kehittyy ja muuntuu opintojen kuluessa ja siihen vaikuttavat myös monet ulkoiset seikat.

LÄHTEET

Allianssi. 2022. Mitä kuuluu nuorille? Teoksessa Kojo, K. (toim.) Tieto- ja ratkaisupaketti nuorten hyvinvoinnin tilasta. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://nuorisoala.kuvat.fi/kuvat/Julkaisut/Katsaukset+%E2%80%93+Mit%C3%A4+kuuluu+nuorille+ja+nuorisoalalle/2022/Mit%C3%A4+kuuluu+nuorille+%E2%80%93+tieto-+ja+ratkaisupaketti+nuorten+hyvinvoinnin+tilasta.pdf> [viitattu 16.5.2024].

AllWell?-opiskelijakysely. 2019. Aalto-yliopisto. WWW-dokumentti. Päivitetty 24.1.2025. Saatavissa: <https://www.aalto.fi/fi/palvelut/allwell-opiskelijakysely> [viitattu 24.3.2025].

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Erkkilä, M. & Hämäläinen, I. 2022. Korkeakouluopiskelijoiden tuen tarpeet ja korkeakoulujen rooli opiskelijahyvinvoinnin edistäjänä. "Kahdenkeskisissä keskusteluissa hyväksyttävällä läsnäololla on suuri merkitys, siinäkin voi välittyä viesti: nyt ei tarvitse suorittaa". Tampereen yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://www.diak.fi/wp-content/uploads/2022/09/ErkkilaHamalainen.pdf> [viitattu 15.8.2024].

ESU 2021. European students' union. Student life during the covid-19 pandemic lock-down Europe-wide insights. Tutkimusraportti. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://esu-online.org/wp-content/uploads/2021/04/0010-ESU-SlderalCovid19_WEB.pdf [viitattu 16.8.2024].

Helne, T. 2023. Edelläkävijä Erik Allardt. Miksi Allardt'n hyvinvointiajattelu sopii nimenomaankestävän hyvinvoinnin tutkimiseen? *Yhteiskuntapolitiikka* 88, 159–167. Verkkolehti. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/146468/YP2302_Helne.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 5.10.2024].

Hienonen, N., Lintuvuori, M. & Vainikainen, M-P. 2021. Tehostettua ja erityistä tukea saavat oppilaat PISA-tutkimuksessa. Teoksessa Leino, K., Rautopuro & J., Kulju, P. Lukutaito – Tie tulevaisuuteen. PISA 2018 Suomen pääraportti. Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatustieteiden tutkimuksia 82. 195–224. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/79055/978-952-7411-16-2_jyx.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 4.5.2024].

Huttunen, J. 2020. Mitä terveys on? Duodecim Terveyskirjasto 5.11.2020. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00903/mita-terveys-on?q=huttunen#s> [viitattu 16.8.2024].

Jokinen, S. 2024. Perusopetuksen oppimisen tuki uudistuu – mitä se tarkoittaa koulun arjessa? OAJ. Blogikirjoitus. Julkaistu 13.12.2024. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/blogiartikkelit/asiantuntijoiden-blogit/2024/perusopetuksen-oppimisen-tuki-uudistuu--mita-se-tarκοittaa-koulujen-arjessa/> [viitattu 19.1.2025].

Juusola, S. 2023. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskelutaidot. Helsingin yliopisto, kasvatustieteiden maisteriohjelma. Pro gradu -tutkielma. PDF-

julkaisu. Saatavissa:

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/0ae4de2a-41b3-4677-8a2a-823abec39f4c/content>

[viitattu 20.1.2025].

Jänkälä, J-P. 2020. Hyvinvoinnista voimaa opintoihin. Teoksessa Ärling, M. (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu. Diak puheenvuoro 29, Diakonia ammattikorkeakoulun julkaisuja. 16–21. PDF-julkaisu. Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowed [viitattu 14.8.2024].

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja. Suomen yliopistopaino - Juvenes Print.

Kannisto, E., Roivas, A. & Saukkonen, J. 2024. Suomen korkeakoulut 2024 raportti. Julkaistu 28.8. 2024. Saatavissa

<https://peda.net/p/Korkeakoulututkimus/kr/kv/kv/suomen-korkeakoulut-2024-v.1.5-raportti.pdf:file/download/101d1008e4185b75aefa5047c6e00e2b7da55b63/SUOMEN%20KORKEAKOULUT%202024%20%20v.1.5%20Raportti.pdf>

[viitattu 8.4.2025].

Karhu, K. 2019. HOPS-ohjauksella hyvään alkuun. Teoksessa Klemola, U., Ikkäheimo & H., Hämäläinen, T. (toim.) OHO-opas. Opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta korkeakouluihin. 51–61. PDF-julkaisu. Saatavissa:

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/68304/OHO-opas-1.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [viitattu 14.8.2024].

Karhunen, M. & Kontinen, J. 2024. Oppimisen tukea kaikille. Artikkel. *XAMK NEXT* 17.9.2024. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Verkkolehti.

Saatavissa: <https://next.xamk.fi/ammattitaidolla/oppimisen-tukea-kaikille/>

[viitattu 29.9.2024].

Karhunen, M., Kontinen, J. & Kämäräinen, K. 2024. Erityisopettaja opiskelijoiden ja henkilökunnan tukena Xamkissa. Artikkel. *XAMK NEXT* 22.5.2024. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Verkkolehti. Saatavissa:

<https://next.xamk.fi/ammattitaidolla/erityisopettaja-opiskelijoiden-ja-henkilokunnan-tukena-xamkissa/> [viitattu 29.9.2024].

Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023. Valtion nuorisoneuvoston julkaisu. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/hyvinvointikatsaus_saavutettava.pdf [viitattu

16.5.2024].

Korkeakouluopiskelijoiden barometri. 2012. OTUS. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö. Tutkimuslomake. PDF-julkaisu. Saatavissa:

https://services.fsd.tuni.fi/catalogue/FSD2947/PIP/quF2947_fin.pdf [viitattu 20.1.2025].

Kosunen, T. 2021. Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:35. Pdf-julkaisu. Saatavissa:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163235/OKM_2021_35.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 5.9.2024].

KOTT. 2021. Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointikyselyn tuloksia. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Tulosraportti. Saatavissa: <https://www.terveytemme.fi/kott/tulokset/index.html> [viitattu 31.7.2024].

Kujala, J., Norrgrann, A-M.; Heinonen, L. & Roihuvuo, J. 2013. Innolla opiskelukykyä. Virikkeitä opiskelun kehittämiseen. Kyky-projektin materiaalipaketti. PDF-julkaisu. Saatavissa: <http://www.opiskelukyky.fi/wp-content/uploads/2014/06/kyky-tyo%CC%88kalu2013-netti-ID-3143.pdf> [viitattu 6.10.2024].

Kuntoutussäätiö. 2018. Mitä opiskelukyky on? Artikkel. WWW-sivusto. Päivitetty 9.3.2018. Saatavissa: <https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/lisatietoa/lukuvinkit/teemat/tietoa-oppimisvaikeuksista/artikkeli-mita-opiskelukyky/> [viitattu 27.7.2024].

Kämäräinen, K. 2023. Inklusio, saavutettavuus ja esteettömyys korkeakoulussa. Artikkel. *XAMK NEXT* 9.10.2023. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Verkkolehti. Saatavissa: <https://next.xamk.fi/nakokolma/inkluisio-saavutettavuus-ja-esteettomyys-korkeakoulussa/> [viitattu 27.7.2024].

Lievonen, H. 2022. Mitä inklusio oikeasti on? Keskustelu käy kuumana mutta käsite ymmärretään kirjavasti. Uutinen OAJ. Julkaistu 22.9.2022. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/mita-inkluisio-oikeasti-on-keskustelu-kay-kuumana-mutta-kasite-ymmarretaan-kirjavasti/> [viitattu 31.7.2024].

Lindholm, A. 2016. Hyvän kyselylomakkeen laatiminen. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Luentotallenne. Saatavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=GPC9smzfrVU> [viitattu 20.1.2025].

Lindholm, A. 2019a. Tutkimuskyselyn tekeminen Webropol-ohjelmalla. Video. Saatavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=5YlrwiWkW7I> [viitattu 20.1.2025].

Lindholm, A. 2019b. Insight Webropol. Video. Saatavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=Fv75U4Kso6I> [viitattu 3.3.2025].

Martela, F. 2022. Hyvinvoinnin mittaus edellyttää hyvinvoinnin teoriaa. Erik Allardt'n hyvinvoinnin ulottuvuudet päivitettyinä nykyaikaan. *Yhteiskuntapolitiikka* 87, 565–572. Verkkolehti. Saatavissa: https://acris.aalto.fi/ws/portalfiles/portal/94914496/Hyvinvoinnin_mittaus_edellytt_hyvinvoinnin_teoriant.pdf [viitattu 5.10.2024].

Muuronen, A. & Eskola, S. 2019. Saavutettavuuskriteeristö korkeakoulujen saavutettavuuden kehittämisessä ja arvioinnissa. Teoksessa Klemola, U., Ikkäheimo, H., Hämmäläinen, T. (toim.) OHO-opas. Opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta korkeakouluihin. 29–33. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/68304/OHO-opas-1.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [viitattu 14.8.2024].

Määttä, M. & Kuisma, M. 2022. Luovimista ja tukea. Nuoret aikuiset epävarmoilla koulutus- ja työmarkkinoilla. Läpi kriisien. Nuorisobarometri 2022. Kivijärvi, A. (toim.) Nuorisotutkimusverkoston julkaisu. 167–178. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/nuorisobarometri-2022-web.pdf> [viitattu 16.5.2024].

Niemelä, M. & Laaninen, M. 2024. Suomalaisten koettu hyvinvointi kriisien aikana. Teoksessa Eriarvoisuuden tila Suomessa 2024. Rajavuori, A.(toim.) Kalevi Sorsa-säätiön tutkimusraportti. Julkaistu 13.8.2024. 19–46. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://sorsafoundation.fi/wp-content/uploads/eriarvoisuuden-tila-suomessa-2024.pdf> [viitattu 13.8.2024].

Nikkanen, I. 2021. Suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointi. Turun yliopisto, sosiaalitieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/151207/Nikkanen_lida_opinnayt_e.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 6.10.2024].

OHO-opas. 2019. Opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta korkeakouluihin. Teoksessa Klemola, U., Ikäheimo & H., Hämäläinen, T. (toim.) PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/68304/OHO-opas-1.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [viitattu 14.8.2024].

Opetushallitus. 2025. Koulutuksellisen tasa-arvon ulottuvuuksia Suomessa. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen/koulutuksellisen-tasa-arvon-ulottuvuuksia-suomessa> [viitattu 19.1.2025].

Opinkirjo s.a. Tieteellinen tutkimus ja tutkimusstrategiat. Kehittämiskeskus Opinkirjo. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://opinkirjo.fi/tutkimuksen-perusteet/tutkimusprosessi/> [viitattu 29.7.2024].

Opiskelijabarometri. 2019. OTUS. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö. Tutkimuslomake. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://www.otus.fi/wp/wp-content/uploads/2020/05/Opiskelijabarometri-2019.pdf> [viitattu 20.1.2025].

Opiskelijakeskeinen oppimiskulttuuri. s.a. Kyky-projekti. WWW-sivusto. Saatavissa: <http://www.opiskelukyky.fi/opiskelijakeskeinen-oppimiskulttuuri/> [viitattu 6.10.2024].

Opiskelukyky. s.a. Tietoa meistä. Kyky-projekti. WWW-sivusto. Esittelysivu. Saatavissa: <http://www.opiskelukyky.fi/tietoa/> [viitattu 6.10.2024].

Opiskelukykymalli. 2022.YTHS. Päivitetty versio Kristiina Kuntun 2006 julkaisemaan malliin. PDF-julkaistu. Saatavissa: <https://1285112865.rsc.cdn77.org/app/uploads/2022/11/Opiskelukykymalli.pdf> [viitattu 27.7.2024].

Opiskelutaidot ja oppimisen tuki. 2024. Oppimisen vaikeudet korkeakouluopiskelijoilla. Tietopankin esittelysivu. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://opiskeluhyvinvointi.fi/fi/opiskelutaidot-oppimisen-tuki> [viitattu 15.8.2024].

Parikka, S., Holm, N., Koskela, T., Ikonen & J., Kilpeläinen, H. 2022. Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus 2021. Tutkimuksen toteutus ja menetelmät. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 17/2022. Saatavissa:

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/144275/URN_ISBN_978-952-343-859-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 31.7.2024].

Perustuslaki 11.6.1999/731.

Pesonen, H. & Nieminen, J. 2021. Huomioi oppimisen esteet. PS-kustannus, Keuruu.

Pietilä, H-M. 2017. Opiskeluhyvinvointityö ja opintopsykologinen ohjaus Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun raportteja 30. PDF-julkaisu. Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124441/JAMKRAPORTTEJA302017_web.pdf;jsessionid=3196938536AFABD0DC0C6081AFF304F3?sequence=1 [viitattu 12.8.2024].

Pietilä, P. 2019. Saavutettavuus opiskelijavalinnoissa. Teoksessa Klemola, U., Ikkäheimo & H., Hämäläinen, T. (toim.) OHO-opas. Opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta korkeakouluihin. 15–21. PDF-julkaisu. Saatavissa:

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/68304/OHO-opas-1.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [viitattu 14.8.2024].

Pitkänen, M. 2021. Työssäkäyvien opiskelijoiden hyvinvointi. Savonia ammattikorkeakoulu, liiketalouden tutkinto-ohjelma. Opinnäytetyö. PDF-julkaisu. Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/502853/Pitk%c3%a4nen_Milla.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 20.1.2025].

Pohjola, V., Parikka, S., Kekäläinen & J., Holm, M. 2025. KOTT 2024:

Oppimisvaikeudet ja opiskelukyky. KOTT-tutkimuksen tulossivu. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Päivitetty 28.2.2025. Saatavissa:

https://www.thl.fi/kott_verkkoraportit/ilmioraportit_2024/oppimisvaikeudet_ja_opiskelukyky.html [viitattu 10.3.2025].

Pulkkinen, J. & Siren, M. 2021. Lukutaidon, sukupuolen ja vanhempien koulutuksen yhteys nuorten koulutusodotuksiin. Teoksessa Leino, K., Rautopuro & J., Kulju, P. Lukutaito – Tie tulevaisuuteen. PISA 2018 Suomen pääraportti. Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatusalan tutkimuksia 82. 289–308. PDF-julkaisu. Saatavissa:

https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/79055/978-952-7411-16-2_jyx.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 4.5.2024].

Punna, M., Frilander & H., Koskinen, M. 2023. Mitä itseohjautuvuus oppimisessa on ja miten sitä buustataan? Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu. Blogi. Julkaistu 23.8.2023. Saatavissa:

<https://blogit.jamk.fi/aokkhankkeet/mita-itseohjautuvuus-oppimisessa-on-ja-miten-sita-buustataan> [viitattu 6.10.2024].

Pynnönen, P., Eskola, S. & Muuronen, A. 2019. Saavutettava opetus ja ohjaus hyvinvoinnin ja oppimisen edistäjänä. Teoksessa Klemola, U., Ikaheimo, H. & Hämäläinen, T. (toim.) OHO-opas. Opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta korkeakouluihin. 131–139. PDF-julkaisu. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/68304/OHO-opas-1.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [viitattu 5.8.2024].

Rinne, H., Korkeamäki, J. & Villa, T. 2021. Korkeakouluopiskelijoiden koetut oppimisvaikeudet ja niiden yhteys elämän eri osa-alueisiin. *Kuntoutus* 44, 24–36. Verkkojlehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.37451/kuntoutus.103339> [viitattu 10.8.2024].

Saatekirjemalli. 2024. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://digipedaohjeet.hamk.fi/wp-content/uploads/2024/04/Opinnaytetyon-kyselytutkimustiedote-esimerkki.docx>. [viitattu 3.2.2025].

Saavutettavuussuunnitelma. 2020. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu oy. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://www.xamk.fi/app/uploads/sites/2/2024/06/saavutettavuussuunnitelma_2020.pdf [viitattu 7.10.2024].

Salonheimo, M. 2023. Webropol: ristiintaulukointi Professional statistics -toiminnolla. Lapin yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun videoalusta Kaltura. Saatavissa: https://video.eoppimispalvelut.fi/media/WebropolA+ristiintaulukointi+Professional+statistics+-toiminnolla/0_kdhkttsg/587808 [viitattu 5.3.2025].

Salonheimo, M. 2022–2024. Opetusvideoita. Saatavissa: <https://video.eoppimispalvelut.fi/channel/Mika+Saloheimon+Kultura-kanava/587808> [viitattu 6.3.2025].

Savolainen, M. 2020. Esipuhe -Tulevaisuustyötä parhaimmillaan! Teoksessa Ärling, M. (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu. Diak puheenvuoro 29, 8–9. Diakonia ammattikorkeakoulun julkaisuja. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 14.8.2024].

Sipilä, H. 2023. Hyvinvointia ja opiskelukykyä monenlaisille oppijoille. Blogi. Julkaistu 12.4.2023. Dialogi. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://dialogi.diak.fi/2023/04/12/hyvinvointia-ja-opiskelukyky-monenlaisille-oppijoille/> [viitattu 17.5.2024].

Tiirikainen, V. 2024. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden yksinäisyys. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto, yhteisöpedagogikoulutus. Opinnäytetyö. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://learn.xamk.fi/pluginfile.php/2826372/mod_resource/content/2/Tiirikainen.pdf [viitattu 25.1.2025].

Tilastokeskus. 2022. Peruskoulun oppilaista 23% sai tehostettua tai erityistä tukea vuonna 2021. Tiedote 10.6.2022. Saatavissa: <https://www.stat.fi/julkaisu/cktyiw7xc2e8w0c586gqxm122> [viitattu 4.5.2024].

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014.

YTHS. 2022. Opiskelukyky. WWW-sivusto. Saatavissa: <https://www.yths.fi/palvelut/opiskeluyhteisotyo/opiskelukyky/> [viitattu 27.7.2024].

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2024–2027. 2024. Vahvistetaan nuorten hyvinvointia monialaisin toimenpitein. Päätetty valtioneuvoston yleisistunnossa 21.3.2024. Opetus- ja kulttuuriministeriö. PDF-julkaisu. Saatavissa: [https://okm.fi/documents/1410845/176563907/Valtakunnallinen+nuorisoty%C3%B6n+ja+-politiikan+ohjelma+\(VANUPO\)+2024-2027.pdf/dce6268c-ce19-180b-2af4-348b2d2fe256/Valtakunnallinen+nuorisoty%C3%B6n+ja+-politiikan+ohjelma+\(VANUPO\)+2024-2027.pdf?t=1711021206351](https://okm.fi/documents/1410845/176563907/Valtakunnallinen+nuorisoty%C3%B6n+ja+-politiikan+ohjelma+(VANUPO)+2024-2027.pdf/dce6268c-ce19-180b-2af4-348b2d2fe256/Valtakunnallinen+nuorisoty%C3%B6n+ja+-politiikan+ohjelma+(VANUPO)+2024-2027.pdf?t=1711021206351) [viitattu 4.5.2024].

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Gummerus, Jyväskylä.

Vilka, H. 2021a. Näin onnistut opinnäytetyössä. Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. PS-kustannus. E-kirja, Ellibs-sovellus.

Vilka, H. 2021b. Tutki ja kehitä. 5. päivitetty painos. PS-kustannus. E-kirja, Ellibs-sovellus.

Ärling, M. & Hannukkala, M. 2020. Voimaa opiskeluun -toimintamalleja opiskelijan tueksi. Teoksessa Ärling, M. (toim.) Voimaa opiskeluun – otetta ohjaukseen. Voimaa opiskeluun -hankkeen loppujulkaisu. Diak puheenvuoro 29, 11–15. Diakonia ammattikorkeakoulun julkaisuja. PDF-julkaisu. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333089/DIAK_Puheenvuoro_29_web.pdf?sequence=2&isAllowe [viitattu 14.8.2024].

KUVALUETTELO

Kuva 1. Subjekttiivisen hyvinvoinnin keskeiset ulottuvuudet (Martela 2022, 568.)

Kuva 2. Opiskelukykymalli YTHS (2022)

Kuva 3. Xamk:n oppimisen tuen malli (Karhunen & Kontinen 2024)

Kuva 4. Opiskelukampus (n = 357)

Kuva 5. Opiskeluuala (n = 357)

Kuva 6. Opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä (n = 357)

Kuva 7. Voimavarat ja hyvinvointi (n = 357)

Kuva 8. Opiskelutaidot (n = 357)

Kuva 9. Opetus ja ohjaus (n = 357)

Kuva 10. Opiskeluympäristöt (n = 357)

Kuva 11. Keskeiset syyt opintojen viivästymiseen, valittavissa 1-5 vaihtoehtoa (n = 184, vastauksia 634)

Kuva 12. Opiskelukyvyn ylläpitoon tukea kaipaavien määrä (n= 357)

Kuva 13. Erityisopettajien palvelut (n = 13)

Kuva 14. Opiskelu-uupumuksen kokemus opiskelualoittain (n = 273)

Kuva 15. Vertailu opiskelu-uupumuksen kokemuksesta ei todettuja ja todettuja oppimisvaikeuksia kokeneilla (n = 379)

Kuva 16. Opiskelijan aikaisen elämän stressikokemukset ikäryhmittäin (n =357) ja opiskeluvuosittain (n = 348)

Kuva 17. Masennuksen ja alakulon kokemukset ikäryhmittäin (n = 357) ja opiskeluvuosittain (n = 348)

Kuva 18. Tyytyväisyys oppimisen kokemukseen ikäryhmittäin (n = 357)

Kuva 19. Opintojensa etenemiseen tyytyväisten määrä opiskeluvuosittain (n =348)

Kuva 20. Tuen ja ohjauksen saannin kokemukset opiskeluvuosittain (n = 348)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kysely opiskelukyvyistä XAMK:n opiskelijoille

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Arvoisa opiskelija, tervetuloa vastaamaan tutkimuskyselyyn!
Huom! Kysely on tarkoitettu AMK -tutkinto-opiskelijoille.

Tämä kysely toteutetaan osana opinnäytetyötä. Kyselyn tarkoituksena on selvittää, millaisena Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijat näkevät oman opiskelukykynsä ja millaisia opiskelukykyyn vaikuttavia tuen tarpeita opiskelijoilla on. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään ammattikorkeakoulun ohjaus- ja tukipalveluiden kehittämisessä. Toimeksiantajana on XAMK:n erityisopettajat. Ohjaavana opettajana toimii Katja Komonen.

Vastaa kysymyksiin omien kokemustesi pohjalta. Kysely on auki 24.2.2025 asti. Vastaamiseen kuluu aikaa noin 10-15 minuuttia. Mikäli sinulla on kysyttävää kyselyyn tai opinnäytetyöhön liittyen, vastaan mielelläni. Vastauksestasi kiittäen

Tanja Paakkunainen, etapa008@edu.xamk.fi

Tietosuojaseloste:

Kyselyyn vastaaminen toteutetaan anonyymisti, jolloin yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa aineistosta eikä tutkimustuloksista. Kyselyssä ei kysytä henkilötietoja. Aineistoa käsitellään luottamuksellisesti ja hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. Aineisto hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua. Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja voit keskeyttää vastaamisen koska tahansa. Kyselyn toteuttamiseen on saatu asianmukainen lupa oppilaitoksesta.

1. Annan suostumukseni edellä kuvatulle henkilötietojen käsittelylle ja tietojen tallentamiseen. *

kyllä

Taustakysymykset

2. Mikä on sukupuolesi? *

- Mies
- Nainen
- Muu

3. Valitse ikäryhmä, johon kuulut? *

- 20-29
- 30-39
- 40-49
- 50+

4. Mikä on opiskelukampuksesi? *

- Mikkeli
- Kouvola
- Savonlinna
- Kotka
- opiskelen tutkinnon kokonaan verkossa

5. Monettako vuotta opiskelet? *

- 1.vuoden opiskelija
  - 2.vuoden opiskelija
  - 3.vuoden opiskelija
  - 4.vuoden opiskelija
  - muu, mikä?
-

6. Ala, jota opiskelet? *

- Humanistinen ja kasvatustieteiden ala
- Liiketalous ja turvallisuus
- Matkailu- ja ravitsemistieteiden ala
- Sosiaali- ja terveys- ja liikunta-ala
- Peliala ja ICT
- Merenkulku ja logistiikka
- Tekniikka ja metsätalous
- Muotoilu ja restaurointi

7. Mikä on pohjakoulutuksesi? Valitse uusin tutkintosi.

- lukio
- ammattikoulu
- alempi korkeakoulututkinto
- ylempi korkeakoulututkinto

8. Onko sinulla todettu eli diagnosoitu oppimisvaikeus tai oppimiseen vaikuttava sairaus tai vamma, mikä? *

- ei ole todettu
- lukivaikeus
- muu oppimisvaikeus (esim. matematiikan vaikeus, hahmottamisen vaikeus, kielellinen erityisvaikeus)
- neuropsykiatrinen oirekuva (ADHD/ADD, autismin kirjon häiriöt)
- aistivamma (näkö, kuulo tms.)
- muu, mikä? _____

9. Oppimisvaikeus voi olla myös koettu eli kehittyä aikaa myöten tai yllättäen. Siihen vaikuttavat esimerkiksi elinympäristö, sosiaaliset suhteet, saatu ohjaus tai yhteisöllisyys. Valitse väittämistä itseäsi kuvaavin vaihtoehto. *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koen opiskelu-uupumusta.	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen itseni yksinäiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskeluarjesta suoriutuminen on minulle haasteellista.	☐	☐	☐	☐	☐
En saa riittävästi tukea ja ohjausta opintoihin.	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnot aiheuttavat hankaluuksia sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä.	☐	☐	☐	☐	☐
Opintoasiat valvottavat minua.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen ajatellut keskeyttää opinnot.	☐	☐	☐	☐	☐
Suunnittelen opiskelualan vaihtoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen riittämättömyyden tunnetta.	☐	☐	☐	☐	☐
Työn, sosiaalisen elämän ja opintojen yhdistäminen on stressaavaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen itseni masentuneeksi tai alakuloiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐

Opiskelukyky on opiskelijan työkykyä. Arvioi seuraavissa väittämissä oman opiskelukyksesi eri osa-alueita.

10. Voimavarat ja hyvinvointi. Valitse väittämistä kuvaavin vaihtoehto. *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koen oman hyvinvointini hyväksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen terveydentilani hyväksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on terveelliset elämäntavat.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on aikaa harrastuksille.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on hyvät sosiaaliset suhteet.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on riittävästi aikaa levolle ja palautumiselle.	☐	☐	☐	☐	☐

11. Opiskelutaidot. Valitse väittämistä kuvaavin vaihtoehto. *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen innoissani opinnoista.	☐	☐	☐	☐	☐
Pohjaosaamiseni on riittävä korkeakouluopintoihin.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on vahva opiskelumotivaatio.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen opintoni tulevaisuuden kannalta hyödyllisiksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Ennako-odotukset opinnoista vastaavat todellisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen opiskelevani oikeaa alaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opintoni etenevät tavoitteiden mukaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen tyytyväinen omaan oppimiseeni.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on hyvät ryhmätyötaidot.	☐	☐	☐	☐	☐
Sisäistä opetettuja asioita helppoa.	☐	☐	☐	☐	☐

12. Jos opinnot ovat edenneet tavoitteitasi hitaammin, mitkä ovat siihen keskeiset syyt? Valitse 1-5 vaihtoehtoa.

- Sairaus tai muu terveydentilaan liittyvä syy
- Heikko motivaatio
- Opintojen työläys
- Kokemus väärästä alasta
- Kurssien huono aikataulutus
- Tehtävien ymmärtämisen vaikeus
- Toimeentulovaikeudet
- Puutteellinen opintojen ohjaus
- Riittämätön tuki oppimisvaikeuksissa
- Aikaa vievät harrastukset
- Työssäkäynti

- Sosiaaliset suhteet
- Perhe
- Pakollinen harjoittelu
- Puutteelliset opiskelutaidot
- Armeija tai siviilipalvelus
- Opiskeluympäristöjen heikko saavutettavuus
- Aloittamisen vaikeus
- Välivuosi opinnoista
- Yhteisöllisyyden puute
- opintotukikuukaudet loppuvat kesken
- Muu syy, mikä? _____

13. Opetus ja ohjaus. Valitse väittämistä kuvaavin vaihtoehto. *

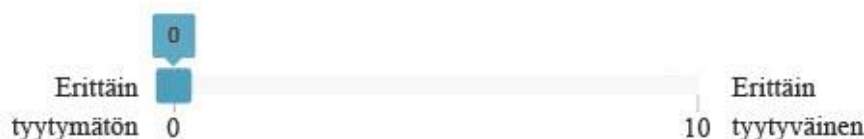
	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opetusjärjestelyt ovat joustavia.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmyttäminen toimii hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Opintosuoritusten arviointi on tasapuolista.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetushenkilökunta on osaavaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelutehtävät ovat helposti ymmärrettäviä.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut apua opinnoissa eteen tuleviin ongelmiin.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan riittävästi palautetta oppimisestani.	☐	☐	☐	☐	☐
Yksilölliset tarpeeni huomioidaan opiskelussa.	☐	☐	☐	☐	☐

14. Opiskeluympäristöt. Valitse väittämistä kuvaavin vaihtoehto. *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kurssimateriaalit ovat helposti saatavilla.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut ohjausta erilaisten verkkoympäristöjen käyttöön.	☐	☐	☐	☐	☐
Kampus on turvallinen ja esteetön.	☐	☐	☐	☐	☐
Fyysiset opiskeluympäristöt ovat toimivia.	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen kuuluvani opiskelijayhteisöön.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmähenki koulussa on hyvä ja kaikkia arvostava.	☐	☐	☐	☐	☐
Verkko-opinnot sopivat minulle.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelen mieluummin paikan päällä oppilaitoksessa kuin verkkoympäristöissä.	☐	☐	☐	☐	☐

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululla on oma oppimisen tuen malli, jolla tukea on saatavilla kaikille opiskelijoille. Arvioi seuraavissa erityisopetuksen palveluita.

15. Kuinka tyytyväinen olet omaan opiskelukykysi kokonaisuutena? *

16. Kaipaako apua opiskelukyvyn ylläpitoon, kuten esimerkiksi henkilökohtaisia ohjauskeskusteluita, opiskelukykyä tukevia ryhmiä tai terveydenhuollon tukea? *

En

Kyllä, millaista tukea?

_____

17. Oletko kuullut XAMK:n oppimisen tuen mallista? *

- En ole kuullut
- Olen kuullut mutta en ole käyttänyt
- Olen käyttänyt opiskeluun tarjottavaa tukea

18. Mikäli olet käyttänyt oppimisen tukea Xamkissa, valitse väittämistä kuvaavin. Millaisena näet erityisopettajien palvelut? *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tiedän, millaista tukea oppimiseen on saatavilla.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedän, mistä pyytää tukea ja apua.	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kokenut erityisopetuksen tukitoimet riittävinä.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan oikea-aikaista apua.	☐	☐	☐	☐	☐
Erityisopettajien tiedot ovat helposti löydettävissä.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelukykyä tukevat non stop- ryhmät ovat toimivia ja helposti saatavilla.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelukykyä tukevien työpajojen sisällöt ovat hyviä.	☐	☐	☐	☐	☐
Teams-infot löytyvät helposti.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedotus opiskelukykyä tukevista ryhmistä ja työpajoista ym. on riittävä.	☐	☐	☐	☐	☐

19. Tähän voit laittaa kommentteja tähän kyselyyn, opiskelukykyyn tai sen kehittämiseen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa liittyen. Kiitos avustasi!
